ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №16

Стенограма пленарного засідання **5** березня **2020** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №16

Стенограма пленарного засідання 5 березня 2020 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання шістнадцяте, ранкове (Четвер, 5 березня 2020 року)

Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення»

...4

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ШІСТНАДЦЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України 5 березня 2020 року, 10 година 6 хвилин

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації!

Так, звісно, Миколо Тарасовичу, як завжди, це ваш пост.

Шановні колеги, готові реєструватися? Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «за». Як завжди, Сергію Володимировичу. Зелена, ваша улюблена.

Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 290 народних депутатів України. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, хотів би поздоровити нашого колегу Андрія Ростиславовича Бобляха (Оплески). Я бажаю йому здоров'я, успіхів, наснаги. Думаю, що всі народні депутати приєднуються до моїх побажань. Гарного дня!

Повертаємося до розгляду питання порядку денного. Законопроект № 2178-10.

Поправка 2518. Королевська. Наталіє Юріївно, може, якось об'єднаємо трохи поправки? Не чую.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий день, пане спікере! Поправка 2517.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми її не проголосували, так? Ви наполягаєте на голосуванні?

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Прошу зараз надати мені 5 хвилин, щоб охопити поправки до 2524 включно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гаразд, надайте 5 хвилин.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Прошу оновити, 5 хвилини. Шановні колеги, шановні присутні! Сьогодні ми всі прокинулися в новій країні, сьогодні запрацював новий уряд пана Зеленського, уряд версії 2.0.

Ми всі добре пам'ятаємо, що коли перший уряд Зеленського на чолі з паном Гончаруком ініціював земельну реформу, Трудовий кодекс, поширення казино в нашій країні, не індексував пенсії з 1 березня, майже зупинив промисловість в Україні, то що ми отримали? Країна отримала кризу. І уряд Гончарука вчора ми майже одностайно відправили у відставку.

Що сьогодні відбувається? Почала працювати друга версія уряду пана Зеленського. Ми сподіваємося, що курс буде змінено. Бо тоді навіщо ми змінювали ці обличчя, навіщо змінювали ці прізвища, якщо ми не змінимо підходи до керівництва та виконання завдань парламенту виконавчою владою?

Тому «Опозиційна платформа — За життя» наполягає на тому, щоб ми зараз прийняли рішення про скасування розгляду законопроєкту про землю. Ми не чули, що новий уряд буде робити, а тому наполягаємо, щоб цю ініціативу попереднього уряду з розпродажу України задля того, щоб вони могли отримувати кредити МВФ, щоб вони могли розпродати Україну, було відхилено. Ми категорично проти того, щоб, не запитавши в людей, без проведення референдуму вони мали право на сьогодні розпродавати українську землю. Ми наполягаємо на тому, щоб сьогодні завершити цю вакханалію з бажанням розпродати українську землю. Ми вважаємо, що завтра вранці сюди має прийти новий уряд і надати нам чіткі відповіді, що він пропонуватиме робити з медичною реформою, як буде проіндексовано пенсії з 1 березня, як новий уряд бачить підняття економіки, що він робитиме з промисловим виробництвом і що робитиме з реформою освіти.

Тому поки новий уряд не надасть чіткого плану дій, антикризової програми, не виконає сім рішень Конституційного Суду України, не виконає закони України та не проіндексує пенсії, не перегляне тарифи Гончарука, які через дві платіжки запам'яталися всій країні, доти втрачати час та імітувати зараз роботу парламенту над розглядом питання земельної реформи ми вважаємо неприпустимим.

Тому ми ще раз наполягаємо на тому, щоб сьогодні, просто зараз, прийняти рішення про відхилення законопроекту про землю, відкласти це питання і прийняти рішення про проведення всеукраїнського референдуму. Мусимо об'єднати всі наші зусилля і на вимогу людей підготувати проведення восени якісного всеукраїнського референдуму. І тільки після того, як люди нададуть нам право приймати рішення щодо землі, братися до прийняття рішень.

Шановні колеги, учора ви всі бачили, як безславно пішов у відставку уряд Гончарука. Ви всі добре розумієте, що якщо ви не припините розглядати питання землі, якщо ви не припините цю імітацію, цей розпродаж України, то, на жаль, ви так само підете всі разом у відставку. Адже ми всі добре розуміємо, що люди не пробачать, якщо без їх дозволу будуть розпродавати Україну.

Тому «Опозиційна платформа — За життя» зараз звертається до вас по-людськи. Ми вже 2500 разів під час розгляду наших поправок наголосили на тому, що не можна розпродавати Україну. Ми ще раз звертаємося до вас: треба провести всеукраїнський референдум.

Ми закликаємо вас припинити розгляд цього питання, щоб почути програму уряду та врятувати країну, або йдіть на перевибори до Верховної Ради.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Юріївно.

Поправка 2525. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 2530. Бондарєв. Наполягає.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Партія «Батьківщина» завжди була проти того, щоб ми перетворювали землю на товар. Сьогодні, дійсно, є можливість зупинити розгляд цього проекту закону, розглянути і внести реальні поправки, а не формальні, і розпочати все з чистого листа.

Проведемо спершу референдум, а потім, уже після того, як люди дадуть нам відповідь, чи хочуть вони бачити землю у вигляді товару, чи ні, будемо писати новий закон про обіг земель і взагалі про розвиток українського аграрного сектору, українського виробника.

Прошу закінчувати з цим питанням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування поправки 2530. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 88$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Грищенко. Не наполягає.

Леонов.

Кіт. Не наполягає.

Поправка 2535. Кабаченко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, ми вчора з вами, точніше, ви вчора обрали новий уряд. Уряд публічно пообіцяв, що він буде слідувати програмі Президента, програмі фракції «Слуга народу», а в програмі Президента і в програмі фракції «Слуга народу» прописано, що абсолютно всі важливі рішення мають прийматися народом на референдумі.

Тому я дуже хочу попросити вас не підставляти вже новообраний вами уряд, надати йому можливість виконувати свою роботу правильно і коректно, відкласти розгляд цього законопроекту, дочекатися, коли уряд стане потужним, для того щоб ми повернулися до цього законопроекту і доопрацювали його, і лише з того моменту і виключно після референдуму, вносити його на розгляд Верховної Ради України. Моя поправка саме про те, що всі рішення стосовно землі мають вирішуватися на референдумі.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2535.

Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Фріс. Не наполягає.

Шпенов. Не наполяга ϵ .

Поправка 2541. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Дуже дякую. Поправка 2541. Цю поправку також треба розглядати в контексті моєї попередньої поправки, бо абсолютно всі мої поправки подані із зберіганням культури президентських обіцянок і спрямовані на те, щоб усі рішення, пов'язані з відкриттям ринку землі, вирішувалися народом на всеукраїнському референдумі.

Тому цю поправку ми розглядаємо в контексті моєї попередньої поправки, мої тези залишаються такими самими. Я наполягаю на тому, щоб ми все-таки зачекали з розглядом цього законопроекту, натомість прийняли закон про всеукраїнський референдум і провели його. Або ми маємо зрозуміти, що Верховний Суд також вирішив, що закон про референдум, прийнятий у 1991 році, залишається чинним, тому ми можемо застосувати дію цього закону для того, щоб провести референдум і виключно за результатами референдуму перейти до розгляду проекту закону про відкриття ринку землі.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2541 Кабаченка. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 91.

Рішення не прийнято.

Поправка 2543. Наливайченко. Не наполягає (Шум у залі).

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Ми сьогодні звертаємося до авторів

цього законопроекту, у якому не враховано ключового питання – згоди народу України, щоб хтось поза спинами, поза волею громадян України вирішував долю землі.

Фракція «Батьківщина», Юлія Тимошенко, як і вся країна, наголошує, що зараз влада має діяти. Ви маєте не стояти і не сидіти, відволікаючись від головного питання, а навести порядок на землі, навести лад у земельному кадастрі, виключити земельне рейдерство.

Найголовніше – починається посівна на селі. Якщо для когось це новина, то для нас – ні. Зустрічаючись із виборцями по всій країні, ми чуємо, що люди, фермери запитують: де ж безвідсоткові кредити, де безвідсотковий лізинг, як це є в європейських країнах, де насправді підтримують власного виробника на селі? Так має діяти уряд, а не готувати продаж землі поза спинами українців. Прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 86.

Рішення не прийнято.

Чайківський, наполягаєте? Ввімкніть, будь ласка, мікрофон. Поправка 2545.

ЧАЙКІВСЬКИЙ І.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 165, Тернопільська область, самовисуванець). Група «За майбутнє». Шановні народні депутати! Шановний пане Голово! Учора ми вкотре взяли на себе відповідальність за майбутнє країни разом з оновленим Кабінетом Міністрів. Тепер нам потрібно дати уряду інструмент для роботи, а саме якісний закон про обіг землі.

З одного боку, аграрний сектор чекає на такий закон, з іншого боку, українське суспільство доволі стурбоване і не готове його прийняти в такій редакції. Тому для того, щоб хоч трохи наблизити цей законопроект до побажань народу, я пропоную прийняти мою поправку 2545 та застосувати перехідний період, який дозволить до 1 січня 2023 року набувати право власності на земельні ділянки лише фізичним особам та юридичним особам, які займаються молочним тваринництвом.

Шановні народні депутати, прошу підтримати і проголосувати за цю поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2545. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 104.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Загородній. Наполягаєте? Поправка 2546.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Я пропоную «Перехідні положення» доповнити новим пунктом 15 такого змісту: «До набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2020 року, не допускається: а) купівля-продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності...».

Прошу поставити поправку на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2546. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 89.

Рішення не прийнято.

Шевченко. Не наполягає.

Пузанов. Не наполягає.

Поправка 2549. Папієв.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатьскої етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Я насамперед звертаюся до Голови Верховної Ради України з вимогою: коли ви надаєте слово щодо поправок народним депутатам України, то вони мають виступати по суті своїх поправок, а не взагалі, бо ми розглядаємо сьогодні важливий законопроект і треба, щоб ми його ретельно розглянули.

Ще одне. Взагалі-то в ложі уряду має сидіти профільний міністр, який формував би позицію уряду. Це законопроект, який готувався попереднім урядом, нам на сьогодні потрібна гарантія: якщо новий уряд не підтримає його, тоді відкладемо його розгляд і продовжимо вже після формування думки нового уряду. Якщо ви цього не робите, якщо це законопроект, який напрацьовано в Офісі Президента, тоді й скажемо, що це закон Президента України. І тоді й ставитися до нього будемо у відповідний спосіб.

Я прошу поставити на голосування мою поправку стосовно проведення всеукраїнського референдуму. Наша позиція незмінна: референдум — потім закон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2549. Прошу визначатися та голосувати. «3a» — 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 2550. Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Ось ми підійшли до найважливішої поправки цього законопроекту. Дмитре Олександровичу! Пане Голово! Я навіть до вас звертаюся. Я готовий, якщо зараз Верховна Рада підтримає цю поправку, зняти всі свої наступні поправки і не повертатися до них. Тобто якщо зараз Верховна Рада підтримає поправку, відповідно до якої не допускається до проведення і встановлення результатів всеукраїнського референдуму продаж землі, якщо ви цю правку підтримаєте, я знімаю всі інші поправки і проситиму, щоб наша фракція зняла поправки, і щоб ми підійшли до голосування за закон в цілому.

Дякую. Голосуйте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 2550. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 87$.

Рішення не прийнято.

На жаль, 87. Михайле Миколайовичу, продовжимо розглядати всі поправки.

Поправка 2551. Мамка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні народні депутати! Моя поправка про відкриття ринку землі... Ми його не відкриваємо, бо коли є ринок, можна придбати і можна продати. Це називається ринок. А якщо просто придбати без дозволу суб'єктам, які вказані у статті 130, і продати, то це зовсім не ринок, це зміни до закону, який просто буде існувати для того, щоб продати землю. Але запитати необхідно в людей. І все-таки є питання щодо продажу іноземцям... Хочемо зафіксувати у змінах до статті, що тільки після проведення всеукраїнського референдуму можливий продаж землі українського народу.

Прошу поставити на голосування поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю поправку на голосування. Прошу визначатися та голосувати. Поправка 2551.

(3a) - 82.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2552. Савчук.

Відійдіть, будь ласка, шановні колеги. Іване Адамовичу!

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Івано-Франківськ. Дивіться, що дуже важливо в цій поправці? Ми пропонуємо все-таки до

2024 року залишити мораторій, і в контексті всіх тих подій, які ми зараз маємо, зокрема, коли призначається новий уряд і ми продовжуємо розглядати цей законопроект, я думаю, що, як то кажуть, сама доля дає нам можливість зупинитися і цей проект не розглядати.

Чому я так кажу? Тому що поки новий міністр вникне у справи, ми не встигнемо взагалі реалізувати цього законопроєкту. У нас ще є дуже багато проблем з геокадастром, які ми не можемо розв'язати. І якщо ми підтримаємо, власне, наші поправки, у яких ідеться про мораторій і про те, що даний законопроєкт не відповідає вимогам суспільства, ми згладимо всі гострі кути і не доведемо до того, що будемо мати певні невдоволення.

Тому просимо підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2552. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 92$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2554. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність», Україна. Друзі, я хочу зараз вам від імені всієї країни сказати ось що. Знаєте, є така відома формула: «земля і люди». Так ось, я маю зараз знову перейти на особистості і попередити вас: те, що ви робите зараз з країною, просуваючи цю латиноамериканську модель, знищить українське село! Це змусить мільйони людей перейти конкретно з вами, депутатами «Слуги народу» і цією владою, на особистості. Це буде вже не один народний депутат, це будуть мільйони людей. Потім просто не ображайтеся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2554. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 88$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправки 2555, 2556. Цимбалюк. Голосується поправка 2556. Будь ласка, Увімкніть мікрофон, 2 хвилини.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний головуючий! Шановний Миколо Тарасовичу! Шановні виборці! Для нас усіх є дві новини. Одна позитивна — вона про те, що в уряді може з'явитися окреме міністерство сільського

господарства. Тобто влада визнає, що все-таки Україна аграрна держава. Це хороша новина.

Друга. Миколо Тарасовичу, коли ми з вами дискутували під час засідання аграрного комітету, я, справді, переконався і кажу щиро, що ви фахівець в аграрній сфері, і саме такі люди мають очолювати міністерство. Але, за останньою інсайдерською інформацією, ви від цієї посади відмовилися. Це сумно.

Ми сподівалися, що з висоти цього кабінету ви відкличете цей законопроект, підготуєте спільно з аграріями, з фермерами, з представниками різних фракції саме такий проект закону, який підтримує більш як 70 відсотків українського народу. Ще не пізно. Хочу ще раз підтвердити, що Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» неухильно наполягає на тому, що тільки на всеукраїнському референдумі і лише український народ має визначити долю землі сільськогосподарського призначення.

По суті поправки 2556. У ній ідеться про те, що земельні ділянки, що розташовані у прикордонних зонах, мають належати тільки державі.

Щиро бажаю вам, Миколо Тарасовичу, щоб ви все-таки не відмовлялися від посади міністра. Ми підтримаємо вас, ви відкличете законопроект, і ми спільно підготуємо такий проект закону, який хоче мати весь український народ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, дякую за підтримку Миколи Тарасовича, просто його мікрофон вимкнено.

Поправка 2556. Прошу визначатися та голосувати. Голосуємо.

(3a) - 93.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Шановні колеги, звернулися декілька фракцій з пропозицією, щоб Микола Тарасович усе-таки не стояв на трибуні. Якщо немає заперечень і якщо ніхто не буде займати його робоче місце, то я пропоную, щоб пан Сольський продовжив доповідати з місця. Дякую.

Поправка 2557. Качний.

КАЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Шановний Дмитре Олександровичу! Я з вами погоджуюся, що від того, чи стоїть пан Сольський на трибуні, чи сидить у залі, чи лежить дома, нічого не зміниться.

Нам хотілося б розглянути таке питання. Якщо в нас створюється міністерство аграрної політики і буде призначено міністра, то нам хотілося б, щоб він тут на трибуні дав відповіді на ті болючі питання, які на сьогодні турбують нашу країну, наших аграріїв. І якби ми почули, що то державний діяч з насправді патріотичними поглядами щодо українського народу, то ми могли б співпрацювати з ним надалі. Якщо це міністр, який буде продовжувати політику

попереднього уряду, політику саме нинішньої Верховної Ради і монобільшості, то, безумовно, ми будемо до нього в опозиції.

Що стосується цих моїх поправок.

Поправка 2557. Розділ X «Перехідні положення» Земельного кодексу України доповнити новим пунктом 15 такого змісту: «Визнаються угоди недійсними…»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2557. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 82$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2558. Не наполягаєте?

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, друга моя поправка теж стосується головного питання, яке сьогодні порушує наша й інші фракції, а саме, безумовно, референдуму, який потрібен нашій державі. На жаль, ми не маємо навіть закону про референдум, і того народовладдя, яке ви обіцяли, на сьогодні взагалі немає.

Якщо говорити, що відбулося вчора, то ми бачили, що навіть у «Слуги народу» жодної зустрічі не було з жодним міністром. Ми не почули від міністрів програм. Ми не знаємо, як надалі розвиватиметься кожна галузь, як вирішуватиме ті проблемні питання, як витягуватиме галузь із тієї прірви той міністр, якого ви вчора призначили. Тому нам хотілося б, ще раз наголошую, побачити міністра аграрної політики, який нам скаже і доповість у цій залі: що буде надалі з нашою аграрною галуззю, з нашими аграріями, із землею?

Тому, шановні колеги, друга моя поправка теж стосується референдуму...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2558 Качного. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 2559. Тарута.

ТАРУТА С.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Цією поправкою я пропоную встановити мораторій для юридичних осіб щодо власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення. Я хочу звернутися ще раз до пана Сольському, бо я його багато разів запитував, і так і не почув відповіді щодо економічної моделі. Я хочу звернутися до всіх народних депутатів, зокрема і до членів комітету, і сказати, що ця концепція, яка зараз розглядається, призведе до знищення села. А на селі сьогодні проживає 12,5 мільйона населення України. Цією моделлю

передбачається створення великих компаній, де люди абсолютно будуть непотрібні. Тому я хочу все-таки донести до всіх, що має бути відповідальність за майбутнє нашої країни, бо перед країною стоїть три завдання: наша продовольча безпека...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2559. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 80.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2560. Кальцев.

Ткаченко. Немає.

Поправка 2567. Тарута.

ТАРУТА С.О. Фракція «Батьківщина». Цією поправкою передбачається внесення зміни до розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України, а саме доповнення щодо встановлення мораторію на продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення юридичним особам приватного права, крім фермерських господарств, якщо інше не буде вирішено на всеукраїнському референдумі з цього питання.

Пропонується встановити мораторій на продаж земельних ділянок для юридичних осіб приватного права, крім фермерських господарств. Але метою нашої земельної реформи має бути запровадження аграрного устрою. Я ще раз кажу, що ця модель призведе до знищення села, і це головне. Тільки фермери, тільки малі й середні господарства можуть створювати робочі місця. А робочі місця — це доходи до місцевих...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2567. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 87$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2569. Павловський. Наполягає.

ПАВЛОВСЬКИЙ П.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Суть моєї поправки в тому, щоб створити запобіжник, який спрямований на недопущення укладання договорів відчуження земель сільськогосподарського призначення до набрання чинності законом. Водночас якщо будуть випадки укладання таких договорів, то вони будуть недійсними.

Дякую. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю поправку 2569 на голосування. Прошу визначатися та голосувати. Поправка 2569.

(3a) - 103.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2570. Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Ця поправка стане дуже хорошою перевіркою для всього сесійного залу. Ви уявіть собі рівень підготовки цього законопроекту: міністра економіки немає, аграрного міністра немає, а ті автори, які його готували, передбачали, що на окупованому Донбасі і в анексованому Криму має відбуватися продаж земель сільськогосподарського призначення. Я хочу моєю поправкою, у якій пропонується заборонити на окупованому Донбасі та в анексованому Криму здійснювати будь-які угоди з відчуження земель, перевірити цей зал. Я подивлюся, як проголосує «Слуга народу» й інші фракції.

Я хотів би цією поправкою довести, що це не законопроект про ринок землі, а законопроект про розпродаж української землі. Інакше його назвати не можна. Я вимагаю поставити цю поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2570. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 121.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2571. Волинець.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Ми вчора чули від Президента Володимира Зеленського, а також від новообраного Прем'єр-міністра, що для шахтарів вугільної галузі державних шахт виділено 654 мільйони гривень для часткового погашення заборгованості із заробітної плати.

Сьогодні вранці я мав безліч дзвінків від гірників, які повідомляли про те, що вже сьогодні вранці знеструмлено всі державні шахти в Луганській області. Зараз я розмовляв із Савіком Шустером, від «Свободи слова» туди направляється знімальна група, щоб показати, що, з одного боку, в цій залі ми створюємо красиву картинку, показуємо на всю країну красиву міну, а з іншого — відбуваються ось такі речі.

Повертаючись до моєї поправки 2571. Я лише прокоментую, оскільки в мене залишилося мало часу. Цією поправкою визначається перелік суб'єктів та критеріїв, виконавши які, такі суб'єкти зможуть набути право власності на українські землі сільськогосподарського призначення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2571 Волинця. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 88$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2572. Дубіль.

ДУБІЛЬ В.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановний український народе! Фракція «Батьківщина», як і 73 відсотки народу України, категорично проти прийняття такого закону про продаж нашої української землі в умовах війни.

Хочу нагадати монобільшості про Конституцію України. У статті 13 сказано, що земля є об'єктом права власності народу України. У статті 14 говориться, що земля перебуває під особливою охороною держави і є нашим національним багатством. Прошу дослухатися до народу України, до наших малих та середніх фермерів, завдяки яким сьогодні виживає село, які створюють робочі місця і підтримують інфраструктуру.

Великим агрохолдингам потрібно тільки єдине: отримати прибутки з нашої родючої землі. А середні й малі фермери зберігають сьогодні село, допомагають вижити, і завдяки їм зберігаються дитячі садки, школи, фельдшерськоакушерські пункти.

Що стосується поправки. Пропонується у пункті 3 частини першої розділу І законопроєкту абзац дванадцятий вилучити, бо він недоцільний до проведення всеукраїнського референдуму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2572. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 87.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Костюк. Не наполягає.

Поправка 2579. Батенко.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Учора парламент України і монобільшість поставили двійку Прем'єр-міністру Гончаруку і уряду в цілому. Ми розуміємо (і я погоджуюся з логікою наших колег), що сьогодні відсутній аграрний блок, і ми не знаємо позиції ані Прем'єр-міністра, ані майбутнього міністра АПК, ані уряду загалом щодо концепції цього законопроєкту.

Я погоджуюся з тією логікою наших колег парламентаріїв, що, можливо, є сенс усе-таки відкласти на доопрацювання цей законопроект, перейти в режим голосувань на позачергових пленарних засіданнях і тим часом працювати над іншими законопроектами, які чекають свого часу. Мусимо доопрацювати цей законопроект, з'ясувавши щонайменше позицію уряду України з цього питання. Як ми знаємо, суспільство цей законопроект не підтримує, і наша депутатська група «За майбутнє» його теж підтримувати не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2579. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 85.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2580. Крулько.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! Шановні українці! Ми добре розуміємо, наскільки життєво важливе питання збереження української землі як найбільшої національної цінності від того, щоб її було просто розкрадено, розпродано іноземцям, щоб українці перестали бути господарями на своїй землі, фактично перетворившись на кріпаків, які не матимуть жодних прав, не матимуть можливості вирощувати на своїй землі продукцію і підвищувати валовий внутрішній продукт України, як це відбувається на сьогодні.

Саме тому моєю поправкою 2580 пропонується виключити пункт 15, яким, власне, знімається мораторій на продаж землі сільськогосподарського призначення. Тому я пропоную, щоб ми врахували мою поправку і таким чином продовжили дію мораторію, щоб зберегти українську землю від розпродажу.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2580. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 88$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2581. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Не менш важливим питанням є впровадження того принципу, про який заявляв Президент Зеленський у своїй передвиборній програмі, а саме принципу народовладдя. Відповідно до цього принципу винятково український народ має вирішувати свою долю і питання, чи можливо, щоб українська земля сільськогосподарського призначення була предметом купівлі-продажу; чи можливо, щоб українську землю продавали

іноземним державам, іноземним юридичним особам або іноземним громадянам. Саме з огляду на це, а також враховуючи суспільну вагу цього питання, пропонується підтримати поправку 2581, якою передбачається, що виключно після проведення всеукраїнського референдуму, після того, як буде створено дієву систему Державного земельного кадастру під контролем держави, коли під контролем будуть реєстраційні дії, можна буде переходити до питання відкриття ринку землі.

Тому я прошу парламент підтримати цю надзвичайно важливу поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2581. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 77$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 2582. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Мене деколи дивує, наскільки ми легковажно ставимося до питання, яке стосується землі сільськогосподарського призначення. Якщо всетаки народні депутати України пам'ятають присягу, яку вони складали українському народу, якщо ми всі відчуваємо відповідальність перед нинішнім поколінням і перед прийдешніми поколіннями українців, ми повинні вирішити питання щодо української землі виключно в національних інтересах України. А це означає надати можливість фермерським господарствам розвиватися, забезпечити дієву систему дешевих кредитів для наших фермерів, здійснювати переробку саме в Україні сільськогосподарської продукції і експортувати не зерно, як це відбувається зараз, а перероблену в Україні продукцію. Тоді ми будемо сильними, тоді українці нам подякують за те, як працює парламент. А те, що пропонується зараз, на жаль, унеможливить розвиток аграрної галузі.

Тому цей законопроект треба відкликати, до цього закликає «Батьківщина». Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2582. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 82$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2585. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). З повагою до вас Дмитре Олександровичу і до Миколи Тарасовича, з місця. «Опозиційна платформа — За життя». Моя поправка є надзвичайно важливою, оскільки нею вкотре підтверджується принципова позиція «Опозиційної

платформи — За життя» щодо того, як потрібно вирішувати земельні питання. Насамперед ми наполягаємо на таких позиціях: землі державної власності — розпаювати і роздати тим людям, які її ще не отримали, навести лад у Держгео-кадастрі і взагалі в земельних відносинах, ухвалити категоричну заборону продажу землі іноземцям, розробити і затвердити програму сільського господарства, винести питання на всеукраїнський референдум, почути думку людей — і потім приймати закон щодо відносин у земельних питаннях і можливого, якщо так скажуть люди, відкриття ринку землі.

Тому ми наполягаємо на тому, щоб цей законопроект направити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2585. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 74$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2587.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, звертаю вашу увагу, що вчора Україна отримала новий уряд — уряд без освіти, без культури, без енергетики, без промисловості, без економіки, без сільського господарства. Власне, до таких обставин проводити земельну реформу, на мій погляд, неможливо.

Більше того, один з ініціаторів цієї реформи пан Милованов відмовився надалі працювати, хоча обіцяв що до 1 серпня буде наведено лад у земельних відносинах. Це підтверджує позицію нашої партії «Опозиційної платформи — За життя»: у таких умовах подібний закон є нічим іншим, як аферою і злочином перед власним народом.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2587. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 2588.

ПАВЛЕНКО Ю.О. «Опозиційна платформа — За життя». Шановний пане Голово! Шановний український народе! Сьогодні склалася така ситуація, коли суспільство, аграрії, опозиція добиваються, щоб ринок землі в Україні був цивілізованим. Ми хочемо, щоб люди отримали свої паї, щоб земельна реформа стимулювала економіку, а не призвела до катастрофічних наслідків.

Саме тому опозиція після серйозних консультацій з аграріями і з суспільством подала всі свої поправки. Кожна наша поправка — це спроба захистити українського селянина, українського фермера, захистити право українців розпоряджатися своєю землею і працювати на ній. Не можна українську землю

поміняти на один єдиний транш $MB\Phi$, не можна дозволити, щоб українською землею володіли іноземці. Ця поправка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2588. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 2589. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. «Опозиційна платформа — За життя». Шановний пане Голово! Шановний український народе! Наші депутати протягом усього періоду розгляду цього законопроекту в сесійному залі постійно спілкувалися з аграріями, з фермерами. На сьогодні фермери порушують щонайменше два принципових питання.

Перше. Повинен бути перехідний період між продажем землі фізичним особам і юридичним особам. У європейських країнах є така практика: спочатку 10, 100, 200 гектарів продається в одні руки фізичній особі, а потім вже продається юридичним особам через три чи п'ять років. На жаль, у цьому законопроекті такого не передбачено.

Друге. На думку аграріїв, не можна передавати право першочергового викупу сьогоднішнього орендаря будь-кому іншому.

Ще раз наголошую, що кожна з наших більш як 3,5 тисячі поправок спрямована...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2589. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 74$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2591. Бурміч.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Ми і весь народ України вчора слухали виступ Президента, який визнав, що трохи помилився з урядом. Призначили інший. Але ми не почули жодного слова ані про курс, ані про бачення, ані тим паче про реформи в аграрному секторі, зокрема щодо законопроекту про землю. Може так статися через кілька днів чи тижнів, що визнають знову, що курс був помилковим. Я розумію, що немає закону про референдум, але що заважає владі, Президенту, депутатам зібрати круглий стіл, запросити до участі в ньому аграріїв, селян — тих, хто працює на землі і хоче працювати, — дослухатися до них і взяти до уваги їхні пропозиції, їхні вимоги? Треба чути людей. Ви не хочете. Це може закінчитися погано — так, як учора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2591. Прошу визначатися та голосувати. «3а» - 71.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2592. Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 78, Запорізька область, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Шановний Дмитре Олександровичу! Звертаю увагу на таку технічну поправку. Щоб найбільш точно відобразити наповнення законопроекту, пропоную назву статті 30 Закону України «Про Державний земельний кадастр» викласти у такій редакції: «Стаття 30. Взаємодія органу, що здійснює ведення Державного земельного кадастру, та суб'єктів державної реєстрації прав».

Дякую. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2592 Пономарьова. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 72$

Рішення не прийнято.

Поправка 2595. Плачкова.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий день, шановні колеги! Хочу вам нагадати, що це було зазначено у програмі вже колишнього уряду Гончарука, цитую: «Мораторій на обіг земель сільськогосподарського призначення заважає розвитку українського аграрного сектору та призводить до бідності в українському селі». Але якщо ми сьогодні запитаємо в українських аграріїв, то дізнаємося, що вони не скаржаться на мораторій. Вони скаржаться на проблеми з поверненням ПДВ, що гостро відчувають і малі, і середні компанії. Це для них питання життя і смерті — наявність або відсутність обігових коштів.

Треба розв'язувати справжні, реальні проблеми в цьому секторі, а не ті, що існували в уяві колишнього уряду. Тому я закликаю вас: давайте зараз усе-таки відкличемо цей законопроект. Пане головуючий, прошу поставити дві мої поправки на голосування одна за одною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2595. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 73$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2594. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 70.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Королевська. Надайте, будь ласка, 7 хвилин. Після цього буде голосування щодо семи поправок.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, українська земля — це спадок, який передали нам наші пращури. Ми не повинні сьогодні дати право уряду все наше минуле проміняти на кредити МВФ. Кредит дуже швидко закінчиться і забудеться, а наші землі після цього ми вже ніколи не повернемо.

Ми вчора відправили в небуття перший уряд Зеленського на чолі з Гончаруком. Це уряд, який ініціював земельну реформу, трудовий кодекс. Той уряд багато біди наробив нашій країні. То як так, що уряд учора пішов у відставку, а його діло живе сьогодні в українському парламенті?

Ми наполягаємо на тому, щоб зараз припинили розглядати питання щодо розпродажу землі та проголосували поправку щодо проведення всеукраїнського референдуму.

Шановні колеги, ну, ви ж уже всі зрозуміли, що немає людей, які будуть тут працювати вічно. Вічна у нас тільки земля — земля, яку нам залишили у спадок наші діди. Що ж ви робите?! Яке ж ви маєте право її розпродавати?!

Тому «Опозиційна платформа — За життя» наполягає і вимагає, щоб було зроблено три головні принципові речі. Перша наша вимога — доведення до завершення процесу розпаювання земель. Віддайте людям те, що їм належить, віддайте людям їх паї.

Друга — продовження мораторію на продаж землі до завершення справедливого розпаювання земель та підготовки всеукраїнського референдуму. Спочатку роздайте людям землю, розпаюйте цю землю, підготуйте референдум.

Третя наша вимога — проведення власне референдуму. У нас із вами зараз ϵ час, щоб спокійно підготуватися, спокійно роздати людям землю, створити кадастри, зупинити цей турборежим. Вам уже вчора Зеленський сказав: «Куди ви поспішаєте з цією медичною реформою?». То може, він забув сказати, а куди ж ви поспішаєте з тим, щоб розпродати українську землю?

Та ніхто вам не давав такого права! Сьогодні у країні немає міністра сільського господарства. Хто буде регламентувати цю вашу ініціативу з розпродажу України? Сьогодні в Україні немає міністра економіки — людини, яка повинна розрахувати ефект від продажу землі.

Ви ж учора відправили Милованова у відставку? Тобто він не виконав тих завдань, які перед ним ставила країна. Милованова немає, Гончарука немає, а реформа земельна ϵ . Так не буває. Сьогодні ми не можемо розпродавати українську землю!

Тому «Опозиційна платформа — За життя» створила всі умови для того, щоб зупинити ваш турборежим, щоб зупинити розпродаж України. Ми тримаємося. Ми вже донесли до вас більш як 2,5 тисячі поправок. Ми вам уже 2 тисячі

разів казали, що цього не можна робити. Шановні, ми розуміємо, що настане час, коли треба буде брати відповідальність. Сьогодні ще можна не зробити тієї фатальної помилки, яка потім, через покоління, буде пов'язуватися з вашим ім'ям. Сьогодні ще можна роздати людям їх законно розпайовану землю, ще можна встигнути підготувати та провести референдум, ще можна відкласти цей законопроект.

Я хочу зачитати вам ті запитання, які ставлять нам люди, ті питання, які сьогодні турбують кожного українця. Тамара Стефаненкова з міста Запоріжжя ставить справедливе запитання: «Хто дав вам право розпоряджатися національним надбанням країни? Чому 250 осіб вирішують таке життєво важливе питання, ігноруючи думку народу?» Чому? Дайте людям відповідь.

Наступне запитання. Людмила Коваль пише: «Чому не проводять референдум з продажу землі?». Зрозумійте, що в людей не вкладається в голові: чому ви не хочете проводити референдум? А відповідь проста, шановні громадяни: вони хочуть цю землю, не розпаювавши, не віддавши вам, просто розпродати. Вони хочуть розпродати її за вказівкою Міжнародного валютного фонду та інших іноземних спекулянтів, які хочуть скупити за безцінь Україну. Вони купували попередній уряд, вони зараз завели багато людей у владу. Їм залишилося купити стратегічні підприємства та скупити українську землю, відкрити тут казино та зібрати людей, щоб вони батрачили там, за кордоном. Їм не треба створювати робочі місця та умови для кращого життя українцям у нашій країні.

Шановні колеги, Ліна Бойко закликає: «Не продавати землю іноземцям та іноземним компаніям, категорично — ні. Створити державний банк землі, заборонити віддавати землю в заставу». Наші люди на сьогодні краще за багатьох депутатів розбираються, що треба створити та як зробити.

Анатолій Доброгірський з Дніпра ставить запитання: «А що отримає Україна від продажу землі?». Дуже справедливо Анатолій ставить запитання: «Ви що, хочете розпродати українську землю, залишивши Україну без нічого, людей залишивши без їх минулого?»

Тому ми ще раз, колеги, звертаємося до вас. Ми вчора зробили все, щоб відправити перший уряд Зеленського у відставку. Сьогодні ми вимагаємо від вас відправити і цю ініціативу з розпродажу української землі також у відставку. У нас із вами ще є шанс врятувати країну, об'єднати зусилля та зупинити цей безлад. Дякую за увагу. Прошу поставити поправки на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2596. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 2597. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 2598. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 70.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2599. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 2600. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 72.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2601. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 2600. Прошу визначатися та голосувати.

«3a» − 72.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2610. Крулько. Не наполягає.

Халімон. Не наполягає.

Шуфрич.

Мороз.

Шуфрич? Я не бачу вас, Несторе Івановичу. Яка поправка, 2636?

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний головуючий. Поправка 2627. Але перед тим як перейти до суті поправки, не можу не звернути увагу, що саме найвідповідальніший блок уряду вчора не був сформований. І ми як опозиція, яка контролює дії влади і, до речі, спромоглася переконати вас на вимогу народу України відправити у відставку уряд Гончарука, зараз вимагаємо доукомплектувати уряд. Між іншим, учора ваші представники заявляли, що ви, врешті-решт, стали суб'єктами формування влади. А на наше уточнююче запитання, з ким із міністрів ви зустрілися і провели співбесіди (тобто не ви особисто, а депутати вашої фракції), ви тихесенько сказали, що ні з ким. Тому це трохи не вкладається в уявлення суб'єкта влади, але про решту я пізніше скажу.

А поправку прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2636. Прошу визначатися та голосувати (*Шум у залі*).

Зараз повернемося.

((3a)) - 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 2627.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Я попрошу наступні чотири поправки (вони стосуються однієї статті) поставити після мого двохвилинного виступу. Так можливо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 1 хвилину, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Чотири наступні поправки. Отже, я хочу ще раз звернути увагу на те, що ми, дійсно, маємо побачити, хто буде відповідальний за економічний блок, насамперед у питанні стимулювання розвитку національної промисловості та наших аграріїв. Ми раді, що ви скористалися саме нашою порадою збиратися в умовах позачергових пленарних засідань, поки ми розглядаємо законопроект про землю. Наш досвід, бачите, усе-таки було використано — це демонстрація нашого бажання працювати разом. Але ми все-таки вимагаємо, щоб питання землі було розглянуто в умовах поваги до народу України. Я ще раз хочу нагадати вам про останнє дослідження Центру Разумкова: половина українців підтримує саме такі дії нашої партії «Опозиційна платформа — За життя» щодо розгляду закону про землю. Українці підтримують нас у тому, що ми робимо це саме в такий спосіб. Люди розуміють, що це певне блокування перманентного швидкого розгляду цього законопроекту і це відбувається в інтересах наших громадян.

Наведу такі дані: 76 відсотків громадян готові прийти на референдум (це більше, ніж на вибори) і 72 відсотки (більше ніж дві третини наших громадян) — категорично не сприймають цього проекту закону і, власне, ідею прискорити його розгляд.

Тому ми вимагаємо, і ці чотири поправки стосуються саме цього аспекту, розглянути якнайшвидше питання про проведення всеукраїнського референдуму. Крім того, ви маєте провести широку дискусію, прийняти закон про референдум...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2627 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 2628. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 74$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2629. Шуфрич. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 73.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2630. Шуфрич. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 2631. Шуфрич. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 2632. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 74$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2633. Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Поправкою 2633 пропонується викласти частину третю статті 30 Закону України «Про Державний земельний кадастр» у такій редакції: «З. Забезпечення уповноваженої Кабінетом Міністрів України державної установи або організації моніторингом порушення вимог частини другої статті 130 Земельного кодексу України на підставі постійного співставлення інформації, отриманої з власних інформаційних баз даних…», — і далі за текстом.

Шановні колеги із фракції «Слуга народу», може, нам, дійсно, варто сісти з представниками всіх фракцій і обговорити питання перспективи цього законопроекту? Я знову не можу не згадати відомі слова Івана Степановича Плюща, який неодноразово був спікером нашого парламенту, світла йому пам'ять. Ми зараз, справді, пробуємо «впихнути невпихуєме». Можливо, тут ви це і впихнете, але народ це випихне, повірте мені. Він це не сприймає і протестує проти такого закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2633. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2637. Ставити на голосування? Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 72.

Рішення не прийнято.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон. Хочете виступити? Поправка 2637.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, шановні колеги із фракції «Слуга народу», ви бачите несприйняття цього законопроекту і в залі, крім вашої фракції, і за межами Верховної Ради. Народ України категорично протестує проти прийняття проекту закону в цій редакції в такий спосіб. Можливо, нам, дійсно, варто в режимі наради обговорити перспективу прийняття цього законопроекту, напрацювати спільну позицію і запропонувати Президентові України, який буде нести відповідальність у разі прийняття такого закону, відтермінувати розгляд цієї ініціативи до того часу, поки не підвищиться рівень доходів наших громадян, поки ми не зможемо забезпечити такий рівень ВВП на душу населення, який є принаймні у країнах — наших сусідів з колишнього соціалістичного табору, де всі ці показники в сім разів вищі в середньому і ціна землі вище...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2637. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 2638. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 2639. Мороз.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Виборчий округ № 59, Донеччина. Шановний головуючий! Шановна Україно! Проводити земельну реформу, ігноруючи думку людей, не можна. Це може призвести до катастрофічних подій. Людей можуть просто обманути, АПК може збанкрутіти. Продавати землю, коли йде війна, просто неможливо. На сьогодні мільйони людей не мають права отримати свої паї, у країні криза. Усе зводиться до того, щоб ми змогли забезпечити людям право прийти на референдум і визначитися шляхом голосування щодо ринку землі. Тому «Опозиційна платформа — За життя» проти цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2639. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 68.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Володимире Вікторовичу, може, наступні поправки також поставити на голосування? Не заперечуєте?

МОРОЗ В.В. Дайте мені 2 хвилини, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз. Будь ласка. 2 хвилини.

МОРОЗ В.В. Виборчий округ № 59, Донеччина. Дякую, шановний головуючий. Ці поправки стосуються переважно Державного земельного кадастру. На сьогодні склалася дуже непроста ситуація з Державним земельним кадастром. Взагалі не наведено ладу в державі щодо цього питання, адже люди, які не мають паїв, на сьогодні не можуть їх одержати. Думаю, що нам потрібно зробити те, що зробили цивілізовані країни, а саме розпаювати ці землі сільськогосподарського призначення, надати наділи тим людям, які сьогодні їх не мають. Знаєте, сьогодні я одержав багато дзвінків від фермерів, вони казали, що право на першочергове придбання земельних ділянок на аукціонах було б для них прийнятним, але на сьогодні вони не мають такого права.

Тому нашими поправками пропонується те, про що сьогодні кажуть нам наші люди, які мають паї і обробляють цю землю, вкладають в цю землю, а саме про те, щоб надати їм першочергове право на викуп цих земель. Натомість зараз

їх цього права позбавляють. Тому я ще раз кажу, що ми не маємо права без референдуму вирішувати це питання.

Я представляю округ, де нині йде війна. І люди часто запитують про те, як вони зможуть використовувати землі, які не буде включено в ринок землі. Прошу звернути на це увагу і підтримати мої поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2640. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 2642. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 2643. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. «Опозиційна платформа — За життя». Шановний Голово, у мене три подібні поправки, надайте мені 2 хвилини, і потім проголосуємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 1 хвилину.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, хочу розповісти вам про одну ситуацію. Нещодавно наша парламентська делегація, до складу якої входили представники всіх фракцій, їздила на парламентську зустріч до Фінляндії. Цікаві були виступи представників ПАРЄ, парламентів Фінляндії і Швеції. Мені не дадуть збрехати, адже участь у зустрічі брали представники всіх фракцій. Так ось, у них високі показники і в боротьбі з корупцією, і в питанні щастя. Як вони сказали: «Ми найщасливіші люди». Чому? Бо в них усі питання позначені червоною лінією і, як вони підкреслювали, вирішуються без зброї, усе вирішується за круглим столом, вони слухають своїх опонентів. А в нас на сьогодні в Україні опонентом виявляється власний народ, якого ми не хочемо слухати, тоді як 75 відсотків українців кажуть: «Давайте поговоримо, дослухайтеся до нас». Що виходить? Ми розповідаємо про європейські цінності, де головна червона лінія означає: слухати один одного, слухати опонента. Ми не слухаємо, а це означає, що ми брешемо стосовно нашого курсу. Ви монофракція, є слугами народу, і власником землі ϵ народ. Ми його не слуха ϵ мо, то це щонайменше лицемірство. Може, усе-таки треба дослухатися до власного народу, до власних агровиробників, зібратися і внести одну або дві поправки, які всіх влаштують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2645. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 63.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Пономарьов. Не наполягає. Наполягаєте? Олександре Сергійовичу, може, просто поставимо на підтвердження?

ПОНОМАРЬОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 78, Запорізька область, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, Дмитре Олександровичу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви зараз про яку поправку хотіли б говорити?

ПОНОМАРЬОВ О.С. Я нагадую, що більшість бере на себе...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре Сергійовичу, просто скажіть, яка поправка, я маю на увазі поправку 2646 чи поправку 2647.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Поправка 2646. Дмитре Олександровичу, не відволікайте, а то я потім попрошу додаткового часу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2646. Дякую.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Поправка 2646. Якщо більшість бере на себе відповідальність не реагувати на вимоги суспільства, тобто намагається без проведення референдуму відкрити ринок землі, то ми не повинні ігнорувати хоча б елементарного дотримання норм та прав.

Пропоную доповнити частину третю статі 30 Закону України «Про Державний земельний кадастр» новим абзацом такого змісту: «При отриманні інформації з реєстрів необхідно дотримуватися норм Закону...»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставимо на голосування для врахування?

Поправка 2646. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 70$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Олександре Сергійовичу, наступну поправку теж голосуємо? Поправка 2647.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Дякую ще раз. Частина три статті 30 Закону України «Про Державний земельний кадастр». Йдеться про те, що програмне забезпечення Державного земельного кадастру має забезпечувати інформаційну

взаємодію з метою одержання інформації про сукупну площу земельних ділянок

сільськогосподарського призначення у власності однієї особи та пов'язаних осіб і розташованих у межах однієї громади, області, Автономної Республіки Крим та в межах України.

Пропоную в частині третій статті 30 Закону України «Про Державний земельний кадастр» слова «пов'язаних осіб» замінити словами «особи, які є близькими родичами та членами сім'ї». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2647 Пономарьова. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Миколо Леонідовичу, може, якось об'єднаємо поправки? Дві хвилини. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Я хотів сказати, що ми почали розглядати цей законопроект ще у грудні. Зараз уже початок березня, і, очевидно, до кінця місяця цей законопроект буде прийнято. Тобто цей законопроект розглядається більше як три місяці.

Якби більшість одразу дослухалася до думки українського народу, до думки конструктивно мислячих депутатів у парламенті, то ми встигли б прийняти новий закон про референдум, звернутися відповідно до українського суспільства і дізнатися його думку щодо тотального розпродажу землі. Ми отримали б відповідь від українського суспільства і зробили б цей законопроект легітимнішим, ніж він буде, якщо його приймуть.

Я вважаю, що в такій ситуації не було б учорашнього перезавантаження уряду. Адже те, що зроблено вчора, знов-таки, як на мене, не має особливого сенсу, бо, крім зміни прізвищ, особливо нічого не відбулося. Прем'єр-міністр на моє запитання дуже чітко відповів, що курс на тотальний розпродаж державної власності і землі новий уряд збереже.

Шановні колеги, у нас іще залишається з вами час, щоб відмовитися від цього законопроекту. У вас поки що немає нового міністра агропромислового комплексу. Зараз дуже зручно і дуже вчасно було б відмовитися від цього законопроекту, дослухатися до суспільства, об'єднати український парламент, український політикум і українське суспільство і разом рухатися далі, не захищаючи парламентську більшість, парламент чи якусь партію, а захищаючи українську державу і її надбання.

Пропоную поставити поправки 2648, 2649, 2650 і 2651 на підтвердження. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2648. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 2649. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 70$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2650. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 2651. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 2667. Васильєв. Не наполягає.

Поправка 2668. Загородній. Не наполягає.

Пивоваров. Не наполягає.

Поправка 2671. Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Це технічна поправка, якою вдосконалюється законопроект про ринок землі, і ми просимо її підтримати. Я хочу наголосити, що «Європейська солідарність» виступає категорично проти законопроекту в його нинішньому вигляді, бо це буде афера сторіччя, схожа на ту, що була на початку 90-х років минулого століття, коли відбулася абсолютно непрозора приватизація, просто розкрадання українських стратегічних підприємств. Зараз так само закладається розкрадання 10 мільйонів гектарів державної землі, коли не встановлено мінімальної ціни, немає земельного кадастру.

Мені дуже прикро, що «слуги», які чудово усвідомлюють ті ризики, які виникнуть внаслідок голосування за цей законопроект про аферу, про розпродаж, навіть не розпродаж, а розбазарювання землі, не підтримали жодної із 37 поправок «Європейської солідарності», навіть технічної, якими вдосконалюється законопроект.

Просимо проголосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2671. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2672. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Поправка стосується внесення змін до Закону України «Про Державний земельний кадастр». Поправкою передбачається, що обмеження доступу до інформації про сукупну площу земельних ділянок сільськогосподарського призначення у власності однієї особи та пов'язаних осіб і розташованих у межах однієї громади, області, Автономної Республіки Крим та в межах України не допускається.

Тобто мова йде про те, що встановлені обмеження щодо концентрації земельних ділянок сільськогосподарського призначення в одних руках можуть контролюватися не лише державою і державними органами, посадовцями, які, як відомо, не дуже ефективно часто-густо виконують свої обов'язки. А така поправка дасть можливість громадянському суспільству, громаді, будь-якому громадянину України контролювати, чи дотримуються тих обмежень у межах його регіону.

Прошу поставити на голосування поправку та проголосувати «за». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2672. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 2673. Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Це достатньо серйозна поправка, яка стосується саме взаємодії інформаційних систем Державного реєстру речових прав на нерухоме майно і Державного земельного кадастру. Без взаємодії їхніх інформаційних систем неможливе взагалі функціонування такого закону. Зараз ви не підтримуєте цю поправку з причин або нерозуміння, або ще недостатнього розуміння, але вона дуже важлива. Якщо ви її не проголосуєте, то фактично такий закон буде порожній і не функціонуватиме. Тому що саме в інформаційних системах треба зберігати і відображати всі ті правочини, які будуть здійснювати громадяни України. Це складна поправка, але я дуже просив би на довірі проголосувати її. Прошу поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2673. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 73.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2674. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний головуючий, шановні народні депутати, виборці! Земля — це не тільки територія, за яку воюють наші хлопці на сході, земля — це і села, і інфраструктура. Більше 4 тисяч українських сіл можуть зникнути з карти, якщо буде підтримано законопроект у запропонованій редакції, тому що там не буде фермера, не буде малого і середнього землевласника.

Моя поправка стосується статті 30 Державного земельного кадастру. Ми відстоюємо позицію, що на першому етапі цієї реформи має відбутися облік земель сільськогосподарського призначення, потім треба зробити оцінку і наступні кроки.

Прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2674. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2676. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Коли ми ведемо мову про внесення поправок, то ми, звичайно, передбачаємо поліпшення законопроекту. А в цьому випадку, коли ми вважаємо, що треба повернутися до тих поправок, які відхилені, і кожен доповідач викладає свою позицію щодо своєї поправки, це свідчить про те, що в нас у законодавчому процесі є ті проблеми, які ведуть до звуження і позбавлення прав кожного громадянина окремо і народу в цілому, який має право на управління державними справами і є джерелом влади в Україні.

Я ще раз повторюю: читайте Конституцію, це повинна бути настільна книжка. Я звертаюся до «слуг народу», колеги, земля — це матеріальна основа суверенітету. Не порушуйте статті 111 Кримінального кодексу України.

Спасибі. Прошу поставити поправку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2676. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Фріс. Не наполягає.

Приходько. Наполягаєте?

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2679.

ПРИХОДЬКО Н.І. Дякую. Шановні колеги, моя поправка спрямована на розв'язання проблем українців, які обов'язково виникнуть у разі прийняття цього законопроекту як закону. Адже цим проектом пропонується внести зміни до положень інших важливих законів, які у свою чергу регламентують взаємодію між Державним земельним кадастром, Державним реєстром речових прав на нерухоме майно та Державним реєстром актів цивільного стану громадян.

Моя поправка полягає в тому, що програмне забезпечення Державного земельного кадастру не просто повинно забезпечувати інформаційну взаємодію, а обов'язково повинно забезпечувати чітку відповідність відомостей про зареєстровані речові права в зазначених реєстрах, бо невідповідність даних декількох реєстрів буде спричиняти безліч спорів та юридичних суперечностей. У нас на сьогодні є багато спорів щодо меж земельних ділянок, площ земельних ділянок. Тепер ми хочемо змусити громадян...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2679. Прошу визначатися та голосувати. «3а» - 70.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 2682. Качний.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, я повертаюся знову до питання ринку землі як до питання, яке на сьогодні непокоїть увесь український народ. Це не тільки громадяни, які мають паї у своїй власності, а й громадяни, які на сьогодні не отримали цих паїв. Хочу сказати, що це дуже велика кількість громадян України, які також згідно із Конституцією України мають право стати власни-ками тих паїв, які називаються паями сільськогосподарського призначення.

Наша фракція наполягає на тому, що допоки не буде розпайовано всю землю між усіма українцями, допоки не буде зроблено кадастр, допоки не буде переоцінки української землі до тієї ціни, яка ϵ , наприклад, у наших сусідів (це не менше 5 тисяч євро), ми не хочемо і не можемо допустити розпродажу землі. Тому, шановні колеги, ще раз хочу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2672. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 2683. Качний.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, без референдуму взагалі такі питання розглядати неможливо. Ще раз наполягаю на тому, що якщо в нас створюється на сьогодні міністерство аграрної політики, нам потрібно заслухати доповідь

і нового міністра щодо того, як він розуміє і бачить розвиток аграрної галузі. Поки ми його не почуємо, ми взагалі не розуміємо, як буде рухатися далі наша українська держава в питанні ринку землі. На жаль, учора «слуги народу» проголосували за новий уряд, за нових міністрів, які навіть не звітували, як вони будуть піднімати свої галузі. Ми не побачили і міністра аграрної політики.

Тому, шановні колеги, прошу проголосувати головне питання: ми повинні провести референдум.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2683. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 2685. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово, шановні колеги! Учора Президент України, підбиваючи підсумки турборежиму, чітко поставив діагноз: економіка, яка рушиться; промисловість, яка занепадає; бідність людей, яка наростає; дірка в державному бюджеті. Президент закликав дослухатися до розуму і серця і саме новий уряд представив як уряд розуму і серця.

Я закликаю вас, шановні колеги, дослухатися до здорового глузду, до розуму, серця, побачити національні інтереси України. І цей законопроект (такі пропозиції лунали вже від кількох наших колег) я прошу в рамках Погоджувальної наради направити на доопрацювання. Сформуємо порядок денний, на який чекають люди, який їх захистить, який наблизить мир в Україні.

Саме про це моя поправка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже важлива поправка 2685. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято. Немає підтримки в залі.

Наступна поправка 2686. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Це поправка про програмне забезпечення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, яке має узгоджуватися з концепцією земельної реформи. Насправді ніякої земельної реформи зараз ніхто не проводить, а концепція повинна передбачати, що лише після того, як на референдумі народ скаже «так» можливості продажу сільськогосподарської землі, треба забезпечити можливість кожному, хто має паї, продати їх державі за ринковою ціною, а держава повинна передавати земельні ділянки в оренду малим і середнім фермерам. Отак має

працювати програмне забезпечення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

А тим колегам, які кажуть, що в нас немає закону про референдум, я хочу нагадати позицію Верховного Суду України, який говорить, що на сьогодні в Україні діє Закон «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» від 1991 року. Відтак є всі можливості вже сьогодні відповідно до цього закону запитати громадян України їхню думку як власника української землі відповідно до статті 13 Конституції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2686. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 85.

Рішення не прийнято.

Поправка 2687. Дубіль.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні колеги! Шановний український народе! Фракція «Батьківщина», як і 73 відсотки народу України, виступає категорично проти цього законопроекту про продаж української землі.

Коли влада не чує людей, то влада йде у відставку. На сьогодні влада не чує 73 відсотки людей, які категорично проти продажу нашої держави. Влада не чує підприємців, яких декілька тисяч виходили під Офіс Президента, відстоювали права. Влада не чує медичних працівників, які виходили та відстоювали свої права. Вони протестували проти закриття районних лікарень, тубдиспансерів, психдиспансерів в умовах недофінансування. Влада не чує шахтарів, не чує вчителів. Я пропоную дослухатися до 73 відсотків людей — і зняти цей законопроект з розгляду.

Що стосується поправки. Оскільки я пропонував обмеження у розмірі 500 гектарів в одні руки, то інші обмеження (територіальні) недоцільні. Пропоную відповідні слова виключити. Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2687. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 77.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2690. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Я хотів би підтримати думку Президента, яка прозвучала в його виступі, коли він сказав, що лише нових облич замало — треба ще мізки і серце. Так от, я хотів би звернутися до лише нових облич, які готували цей законопроект.

Ви знаєте, що згідно з частиною другою статті 1 Закону «Про санкції» санкції застосовуються лише до іноземних держав і іноземних громадян, і фірм, які контролюються іноземцями. Водночас у законопроекті ви пишете, що ви

додаєте санкцію — заборону на набуття у власність земельних ділянок. Тобто таким чином ви підкреслюєте те, про що говорила партія «Батьківщина», що насправді законом дозволяється придбання землі іноземцями або компаніями, які контролюються іноземцями.

Тому, шановні нові обличчя, крім нових облич, потрібні ще мізки і серце, як сказав Президент. Тому підтримайте Президента, вмикайте мізки, які до сьогоднішнього дня, на жаль, не були увімкнені. Включайте серце, якого теж не було до сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2690. Здається, що вона не до закону про землю, а про анатомію. Гаразд, ставимо на голосування.

Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Королевська. Не наполягає.

Наступна поправка 2718. Шуфрич Нестор Іванович. Може, якось об'єднаємо?

ШУФРИЧ Н.І. Я прочитаю. Прошу 2 хвилини для трьох поправок. Дякую.

Шановний головуючий, наступні три поправки 2718, 2719, 2720 стосуються внесення змін до Закону «Про санкції». Трохи дивна річ, що ми саме цей закон хочемо регулювати прийняттям закону про можливість продажу сільськогосподарських земель. Але будь-які маніпуляції з державною землею, ми вважаємо, неможливі, поки ми не встановимо, скільки у нас у державній і в комунальній власності реально землі. Кажуть, що від 7,5 мільйона гектарів до 11 мільйонів гектарів. Спочатку це треба встановити, а потім уже приймати рішення, як ці землі продавати.

Тому ми і робимо застереження: будь-які рішення, маніпуляції та новації в цьому питанні можливі виключно після проведення всеукраїнського референдуму, на якому народ України має сказати «так» чи «ні» продажу української землі. Я абсолютно погоджуюся з думкою, що якщо ми не зможемо прийняти закон про референдум, то ми можемо провести референдум за законом 1991 року.

Дякую.

Прошу поставити на голосування три поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2718 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 76.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставлю на голосування поправку 2719. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 74.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставлю на голосування поправку 2720. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 72.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Несторе Івановичу, дві наступні поправки дуже схожі, може, теж об'єднаємо? Відрізняються, так?

Поправка 2721.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Знаєте, учора сталася якась дивна ситуація, коли вже призначений новий Прем'єр-міністр України забув, а потім додатково представив кандидата на посаду міністра соціальної політики, до речі, жінку. Принцип ставлення до соціальної політики нас дещо насторожив. Ми дуже хотіли б, щоб під час урахування вартості землі виходили з реальних доходів українських громадян, адже корегування ціни на землю в усіх країнах (подобається чи ні) прив'язана до середнього рівня доходів громадян. Ще раз підкреслюю, у Словаччині, Угорщині, Румунії доходи громадян більші в сім разів, а земля дорожча також у сім разів, у Німеччині доходи більші у 20 разів і земля теж дорожча у 20 разів. Давайте почнемо з підвищення рівня доходів громадян, а...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, так філігранно до призначення уряду землю ще не прив'язували. Це, дійсно...

Ставиться на голосування поправка 2721. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 2722. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Я зараз спробую ще філігранніше прив'язати питання уряду Гончарука до закону про землю, а саме підкреслити ще один символізм. Кажуть, що серед головних інтересантів штовхання такого закону, крім пана Сороса, було ще три українці. Тож два вже свої посади лишили, залишився тільки Президент України. Думаю, не треба ставити знак «дорівнює» між Соросом і Президентом Зеленським, тому що, чесно кажучи, хочеться вірити, що ми самі можемо приймати рішення, як допомогти українським громадянам реалізувати майнові права на свої земельні паї.

Тому зараз ми наполягаємо утриматися від такого турборежиму і в цьому погоджуємося з Президентом України, який визнав його помилковим і таким, що вже не домінуватиме у Верховній Раді України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу, за підтримку Президента.

Ставиться на голосування поправка 2722. Прошу визначатися та голосувати. Я розумію, що ви тепер підтримуватимете всі ініціативи Президента. Але не цього разу.

(3a) - 68.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2723. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. До речі, 68 голосів — це голоси тих, хто реально серцем підтримують Президента України (*Cміх у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу показати по фракціях і групах попереднє голосування.

ШУФРИЧ Н.І. А решта — це питання, тому що прийняття такого закону ϵ підставою для Президента України і нехтуванням бачення і вимог народу України.

Тому ми наполягаємо: запитайте народ України, потім з його відповіддю прийдіть до Президента України і побачите, що приймати такий закон не буде сенсу.

Враховуючи, що вже 12 година, бажаю всім добре відпочити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, голосуватимемо вже після перерви? Оголошується перерва до 12 години 30 хвилин. Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2751. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, хочу нагадати, ми зупинилися на голосуванні попередньої поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ви мені пробачите.

ШУФРИЧ Н.І. Вам я не можу не пробачити, пане Голово. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Наступна поправка стосується питання врегулювання можливості продажу земель сільськогосподарського призначення. Дбаючи про стабільність у нашій країні і висловлюючи щире бажання уникнути протистояння на селі, яке має годувати країну і забезпечувати доходи від ефективного

експорту, ми і просимо зупинити нестримне бажання прийняти такий закон, провести консультації з Президентом, визначитися шляхом референдуму і повернутися до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 2751. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 35$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2753. Німченко. Чи Шуфрич? € Василь Іванович?

НІМЧЕНКО В.І. Прошу поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2753. Прошу визначатися та голосувати. Дякую, Василю Івановичу.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2755. Бурміч. Наполягаєте?

БУРМІЧ А.П. Так. Пане Голово, у мене шість подібних поправок. Можна надати мені 3 хвилини?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте, будь ласка, 2 хвилини.

БУРМІЧ А.П. Дякую. Ми вже казали, що завдяки нашій фракції, іншим фракціям нам вдалося відтермінувати розгляд цього законопроекту з грудня минулого року на весну. І сьогодні ми його розглядаємо. Зараз ніхто не чує: ані в залі, ані в керівництві держави, у чому ми вчора вкотре пересвідчилися.

Але ми виграли не тільки час, а й те, що нам вдається пояснити, «розжувати» всі негативні наслідки, які може завдати українському народу і сільгоспвиробникам цей законопроект у разі його прийняття. Ми намагалися достукатися до сердець, здорового глузду монобільшості, хоча не дуже це вдається. Проте я бачу головне — і всі в цьому залі, і, сподіваюся, український народ, і агровиробники, побачили, хто, дійсно, переживає за агросектор, реформу, а хто лише на словах.

На сьогодні всім відомо, які ризики має цей законопроект. Ще більше тисячі поправок, звичайно, ми щоразу на цьому наголошуватимемо. Але самостійно ані народні депутати з «Опозиційної платформи — За життя», ані інші депутати, які сьогодні підтримують поправки, нічого не змінять. Змінить тільки активна позиція тих, які працюють на землі. Думаю, якщо до останньої поправки керівництво Верховної Ради та монобільшість не дослухаються до побажань

українського народу (порадяться з ним), то він може провести свій референдум: не чекаючи прийняття закону прийти під стіни Верховної Ради чи місцевих рад і провести референдум. І тоді станеться ще один конфлікт, в якому будуть винні чинний Президент і монобільшість.

Люди добрі, колеги, дослухайтеся, не плюйте на все те, що хоче чути український народ, тому що він може так плюнути, що всі потонуть.

Дякую. Прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосуємо три поправки?

Ставиться на голосування поправка 2755. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2758. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2760. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Олександре Сергійовичу, вас не питаю, оскільки знаю, що наполягатимете, на поправці. Поправка 2761.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Дякую. У цій поправці регулюються запропоновані зміни до Закону України «Про санкції».

Пропонується пункт 24^1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» викласти в наступній редакції: « 24^1) встановлення заборони на отримання у власність земельних ділянок;». У частині другій пункту 24^1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» цифру « 24^1)» виключити.

Прошу поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2761 Олександра Сергійовича Поньомарьова.

Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 57

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2768. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). З місця?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу з місця. Поправка 2768. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово, прошу надати мені 2 хвилини для виступу щодо трьох поправок, потім поставити їх на голосування, щоб колеги підтримали та врахували...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу додати 1 хвилину. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні виборці! «Опозиційна платформа — За життя» від початку розгляду земельного законопроекту наполягала на тому, що ми маємо рухатися іншим шляхом.

Наша фракція, яка розробляла економічну програму, здійснювала відповідні розрахунки, проводила аналізи, розуміла сьогоднішнє становище, зокрема у вітчизняному сільському господарстві. Безумовно, ми зважали на глобальні виклики сучасного світу і на те, що потрібно зробити для підсилення вітчизняного агропромислового комплексу, робили акценти на сільськогосподарському машинобудуванні, на тому, щоб усе-таки впроваджувати сучасні, ефективні технології у зрошувальне землеробство. Розглядали ряд аспектів щодо стимулювання тваринницької галузі, переробної промисловості, щоб наш вітчизняний товаровиробник міг конкурувати в рамках зони вільної торгівлі з Європейським Союзом. На наш погляд, усі ці аспекти, безумовно, не відображаються в даному законопроекті. На сьогодні цей законопроект у редакції комітету і, власне, попереднього уряду спрямований виключно на продаж землі.

Ми порахували, чи будуть якісь економічні зиски для національної економіки та вітчизняних товаровиробників і побачили, що, на жаль, у результаті запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення приріст валового внутрішнього продукту буде фактично нульовим. Навіть, попередній уряд, зокрема колишній міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства озвучив це. Зважаючи на суспільний супротив, а, як відомо, за соцопитуванням, понад 70 відсотків громадян України виступають за референдум і проти ринку землі, звертаємося до партії «Слуга народу» з проханням підтримати наші ініціативи і рухатися зовсім іншим шляхом у розвитку сільського господарства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Три поправки голосуємо?

Ставиться на голосування поправка 2768. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 61.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2792. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 63.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2793. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 60.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2794. Наталіє Юріївно, наполягаєте? Може, об'єднаємо ваші поправки? Будь ласка, 5 хвилин... Прошу надати 7 хвилин...

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. 10 хвилин...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталіє Юріївно, а скільки у вас поправок?

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. (Не чути).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки? Увімкніть, будь ласка, мікрофон, 10 хвилин.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Шановні присутні! Ми бачимо, як відбувається розгляд цього законопроекту. Ми розуміємо, що сьогодні ані парламент, ані уряд, на жаль, не готові до проведення, дійсно, прозорого, ефективного ринку землі, що непрофесіоналізм та популізм накривають країну. За таких обставин дозволити ще недіючому уряду та дуже непрофесійному парламенту з монобільшістю продавати українську землю означає розпродати за безцінь Україну.

Шановні колеги, навіщо витрачати час, коли є можливість об'єднати зусилля, зняти з розгляду цей законопроект, підготуватися та зробити все, щоб сьогодні розпаювати українську землю і віддати 30 мільйонам українських громадян їхнє законне відповідно до Конституції України, право безкоштовно отримати паї, стати власниками своєї української землі. Навіщо ви створюєте такі умови, такий супротив у суспільстві, провокуєте людей виходити на акції протесту, коли люди не мають і не бачать іншого виходу, як захищати себе, виходячи на вулиці? Ви ж розумієте, що, на жаль, у країні продовжуються бойові дії, щодня страждають та гинуть українці. На сьогодні найголовніше питання, що стоїть перед усіма нами, - об'єднати зусилля, для того щоб виконати Мінські угоди, те Паризьке комюніке, яке підписав Володимир Зеленський; зробити все, щоб захистити мирних людей, які щодня страждають на сході – надати їм статус постраждалих внаслідок бойових дій; відновити виплату пенсій українським пенсіонерам, які вимушені проживати сьогодні на неконтрольованій території; відновити будинки людям та витратити час парламенту не для того, щоб переконувати двісті народних депутатів із фракції «Слуга народу» в тому, що вони – слуги народу і не мають права розпродавати Україну. Треба використати цей час, щоб повернути у країну мир, прийняти такі рішення, від яких покращиться життя людей, щоб пенсіонери, люди, які вимушені щодня рахувати копійки, могли якось прожити.

Шановні, ви 1 березня повинні були провести індексацію. Ви навіть цього не зробили. Що нам заважає зараз приймати ті важливі рішення, яких потребує країна? Сьогодні нам потрібно, як ніколи, виконати рішення Конституційного Суду України. Ми виграли сім рішень Конституційного Суду і довели, що під час режиму Порошенка порушувалися норми Конституції України — у громадян у незаконний спосіб відібрали пільги та компенсації. А це чорнобильці, учасники бойових дій, тобто люди, які захищали та захищають нашу країну, багатодітні родини, одинокі матері, держслужбовці — ті, які все своє життя служили на благо країни.

Сьогодні ви продовжуєте ту страшну пенсійну реформу Тігіпка та Гройсмана, а ми довели, що вона не конституційна. Тож пропонуємо скасувати її та повернути людям право виходити на пенсію. Давайте дотримуватися Конституції України, об'єднаємо зусилля задля захисту людей, а не продовжуватимемо маніпулювати суспільством, розповідаючи їм про майбутнє покращення, призначаючи чергових профанів до уряду.

Ні, шановні, так не буває, що ніхто в країні не несе за це відповідальності. Тому «Опозиційна платформа — За життя» наполягає, щоб уряд Гончарука, якого вчора відправили у відставку, не просто пішов гуляти далі по країні, відповів, чому він, порушуючи Конституцію та не виконуючи законів України, займався злочинною бездіяльністю, і де гроші, що недоотримав державний бюджет. Наша фракція вимагає створення слідчої комісії для всебічного розслідування фактів невиконання рішень Конституційного Суду України. Наполягаємо терміново переглянути бюджет, збільшити видатки на пенсії, для соціального захисту населення та простимулювати економіку. Сьогодні, як ніколи, треба прийняти відповідальне рішення, відповідно до якого держава могла захистити та підтримати своїх виробників, а громадяни не виїжджали б з країни, знайшовши робочі місця з гідною заробітною платою.

Шановні, у нас великий пласт роботи, навколо якої треба сконцентрувати всі свої зусилля, а не сидіти та тиснути кнопки в парламенті. Сьогодні це не той шлях для України.

Перший уряд Зеленського пішов у небуття. Ми наполягали на відставці Гончарука, і вчора відправили його у відставку. Сьогодні вже новий уряд, і ми вимагаємо терміново почути від нього в парламенті програму щодо зупинення цього земельного свавілля, а також виконання рішення Конституційного Суду України. Від монобільшості — терміново долучитися до виконання Мінських угод, тому що іншого шляху сьогодні у країні немає. Нам треба об'єднувати зусилля, щоб повернути у країну мир, захистити громадян, щоб у них з'явилася надія, що завтра, дійсно, ситуація зміниться, а не вести чергові балачки та через місяць або два знову змінювати уряд. Якщо у вас немає сили духу, якщо ви не розумієте того, про що вчора дуже чітко сказав Президент, що треба зупинити медичну реформу, а це те, на чому ми наполягаємо... Але ж 1 квітня вже на носі. Коли ви зупинятимете цю медичну реформу?

Ми вимагаємо відкласти цей законопроект про землю і терміново скласти порядок денний, до якого включити актуальні, найважливіші на сьогодні питання, завдяки яким ми, об'єднавши зусилля, усією країною зможемо вийти з кризи та довести, що, дійсно, наша країна — це сильна держава, у якій можна змінити ситуацію. Сьогодні є можливість та ресурси за умови правильного їх перерозподілу підвищити пенсії, погасити борги з виплатити заробітних плат, підтримати українських шахтарів та промисловців, надати умови малому бізнесу, не якісь вимушені відсотки за кредитами, а створити, дійсно, реальні умови для того, щоб малий та середній бізнес залишалися в державі з вірою у свою країну.

Найголовніше — захистити сьогодні найнужденніших людей: пенсіонерів, героїв країни, чорнобильців, ветеранів, державних службовців, ветеранів праці, військових ветеранів, для того щоб люди відчули та побачили, що український парламент — це, дійсно, український парламент, який не хоче розпродати українську землю, зруйнувати Україну та збурити суспільство. Для цього ε всі можливості.

Давайте скасуємо законопроект про землю, відкладемо його в бік, а на завтра запросимо уряд. Якщо вони неспроможні сформувати антикризовий план, то ми долучимося до цього без посад та будь-яких преференцій. «Опозиційна платформа — За життя» напише, як сьогодні вивести країну з кризи. Завтра, об'єднавши зусилля, ми вийдемо з кризи, зробимо все, щоб виконати Мінські угоди, та захистимо громадян України.

Прошу поставити моїх десять поправок на підтвердження. Прошу подумати, ще ϵ час зупинитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2794. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 58$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2795. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 61$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2796. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 64.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2797. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 68.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2798. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 65.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2799. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 64.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 2800.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 68$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 2811. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 67.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2812. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 69.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2813. Прошу визначатися та голосувати. Це десята поправка.

(3a) - 68.

Рішення не прийнято.

Наталіє, на жаль, і цю поправку не підтримано. Дякую.

Поправка 2815. Загородній.

Поправка 2816. Геращенко.

Поправка 2817. Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Звертаюся до вас, як до одного з найбільш самосвідомих Голів Верховної Ради України за останні роки (Оплески). Тож, думаю, ви відреагуєте на моє прохання.

Верховна Рада України формує уряд України. Не буває так, щоб розглядалися такі важливі законопроєкти, а в урядовій ложі були відсутні люди, які могли б відповідати на запитання народних депутатів України, доносячи до нас позицію уряду. Нагадайте їм, що є стаття 115 Конституції України. Там же є Висоцький, який у вашого спеціаліста з ігор вів АПК. Нехай сидів би там, коментуючи та відповідаючи на наші запитання, бо це важливий законопроєкт, який стосується всіх громадян України. Запросіть, будь ласка, когось з уряду, нехай хоч просто там сидять. Я прошу поставити на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Миколайовичу, по-перше, за оцінку моєї діяльності, а по-друге, за пропозицію.

Однак я хотів би нагадати, що законопроект № 2178-10 не урядовий, а депутатський. Ми обов'язково запросимо наших колег з уряду. Ви розумієте, що вчора в уряді відбулися деякі зміни, за деякі ви навіть голосували. Тож думаю, ми обов'язково долучимо до цього процесу представників уряду. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2817. Прошу визначатися та голосувати. Хвилинку, зараз я прокоментую.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Артуре Володимировичу... Ірина Володимирівна може передати будьякому наступному народному депутату... Вона ж перша в... То її просто немає, так? Тож вона передала б слово, немає питань (Шум у залі). Ні, я не заперечую. Так було б зручніше. Я не кажу, що це неправильно, лише зауважив.

Вікторія Петрівна Сюмар (Шум у залі).

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Дмитре Олександровичу. Я все-таки продовжу тему, яку порушив колега. Знаєте, ми можемо з великим задоволенням дивитися на трибуні на Миколу Тарасовича Сольського, якщо це депутатський законопроект, але ми навіть його не бачимо. Це по-перше.

По-друге, давайте говорити по-дорослому. Дмитре Олександровичу, ви тепер коментуєте і за голову комітету, і за уряд. Думаю, компот зараз важливіший.

Насправді ситуація дуже проста. Те, що ми зараз робимо, не має нічого спільного з розглядом поправок, оскільки всі вони відхилені, навіть якщо їх дефакто враховано. Але комітет чомусь відмовився писати, що їх частково враховано.

Наша поправка стосується заборони громадянам держави-агресора купувати землю в Україні. Вона, очевидно, врахована забороною інших іноземців. Але ми не розуміємо, що комітет врахував у підсумку. Дев'ять поправок, які нібито враховані... Ви можете заспокоїти людей і перед тим, чим ми зараз займаємося, чітко сказати: ось ці принципові позиції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторіє Петрівно.

Позиція комітету. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна Вікторіє, та редакція, яка запропонована комітетом, і тих дев'ять поправок — публічна інформація.

Дійсно, поправка, яку ви щойно озвучили, найшла відображення в більш ширшій, пов'язаній з обмеженнями володінням землею.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Тарасовичу, за позицію комітету. Переходимо до голосування.

Ставиться на голосування поправка 2816 Вікторії Петрівни Сюмар. Прошу визначатися та голосувати. Комітет її відхилив.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 95$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2820. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2820. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 71.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2821. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. У поправці 2821 пропонується внести відповідні зміни до Закону України «Про санкції», а саме встановити заборону не лише на набуття, а й на користування земельними ділянками.

Водночас, колеги, хотів би звернути увагу, що відбувається зараз із землею, в контексті, зокрема, так званої децентралізації. Коли земельні ділянки, що перебувають у власності українських громадян, після приєднання відповідних населених пунктів, наприклад, сіл до міст, можуть бути предметом оскарження в судах і стати власністю вже нових ОТГ. Уже сьогодні виникають ситуації, коли у громадян України відбирають належні їм земельні ділянки. Це говорить не тільки про те, що відбувається в контексті децентралізації, а й про загрози, що несе прийняття законопроекту, який так вперто проштовхується в цьому сесійному залі. Відкличте його та захистіть українську...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2821. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 78$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 282. Качний. Не наполягає.

КАЧНИЙ О.С. Наполягає!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги! Ще раз повертаємося до головного на сьогодні питання — можливості держави вирішувати всі питання, спілкуючись зі своїми громадянами. На жаль, ми бачимо, що ніхто не хоче чути не тільки народ, а й тих депутатів, які його представляють.

«Опозиційна платформа — За життя» подала понад 3 тисячі поправок. На жаль, жодної не враховано. Це стосується не тільки наших поправок, а й фракцій «Батьківщина», «Європейська солідарність», «Слуга народу» та інших. Така тенденція вказує на те, що нівелюється інституція народних депутатів України — тих людей, які, дійсно, представляють сьогодні території та громадян, які на них проживають.

Ситуація, що склалася на сьогодні, показує, що зростання в аграрному секторі з 8,8 знизилося на 1,1.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2822. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 73.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2823. Христенко.

Поправка 2824. Качний.

КАЧНИЙ О.С. Продовжу. Падіння зростання в аграрному секторі вказує на те, що влада сьогодні відірвана від тих реалій, які відбуваються в нашій державі. Якщо ми хочемо побачити зміни в аграрному секторі, а це розвиток фермерства, переробки, щоб була неімпортована молочна та інша продукції, повинні це зробити. Ми хотіли б на законодавчому рівні підтримати виробника, який працює сьогодні на селі.

Якщо ми проголосуємо цей законопроект, то взагалі будуть розірвані зв'язки між нами, містом і людьми, які проживають на селі. Інфраструктуру буде знищено. Ніхто не підтримуватиме соціальної сфери, що сьогодні хоч якось живе за рахунок тих аграріїв, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2824. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 72.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2825. Качний.

КАЧНИЙ О.С. Колеги, ми можемо багато дискутувати про будь-що, але в залі ϵ монобільшість, яка, на жаль, не ϵ коаліцією усіх партій та фракцій, представлених нині в парламенті. Сьогодні практично ніхто не враховує думки людей, які представляють майже половину населення України. За результатами соцопитування понад 70 відсотків людей проти ринку землі.

Тому, шановні колеги «Слуги народу», дуже прошу вас дочекатися призначення міністра аграрної політики, дати йому можливість пояснити, як рухатиметься аграрний сектор, і тільки після цього приймати рішення. А зараз припинити обговорення цього законопроекту.

«Опозиційна платформа — За життя» підтримує виключно рішення щодо референдуму. Прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2825 Качного. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 71$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2827. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Я підтримую свою поправку. Хочу сказати з приводу пропозиції дочекатися міністра аграрної політики. Думаю, якщо Сорос утримує Милованова, то, може, міністра не треба й чекати.

Але хотів би сказати, якщо американський чи вашингтонський обком вирішує питання джерела природного існування Української держави, це вже реальна загроза розпаду держави. Давайте думати. Підтримаймо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2827 Німченка. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2828. Загородній. Не наполягає.

Поправка 2829. Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. У мене саме була пропозиція. Шановні колеги, будь ласка, не відволікайте Голову Верховної Ради України! Слухайте, що за «решалово» у вас там постійно (Шум у залі)? Ми живемо в демократичній державі, зараз відбувається пленарне засідання. Ви ж можете вирішити завжди питання, необов'язково бігти до президії.

Навіть якщо ми розглядали неурядові проекти, усе одно завжди в ложі були присутні або міністр, або його заступник, який їх курує. Якщо немає міністра, посадіть якогось «соросьонка», який також має відношення до цього законопроекту, нехай хоч він сидить у цій президії.

Але я наполягаю на присутності представника уряду, бо в мене ϵ запитання до уряду щодо цього законопроекту. Цей законопроект голосувати і приймати не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідно до Регламенту... По-перше, щодо «решалово», це ваша особиста думка. Думаю, тут бувають представники різних депутатських фракцій та груп, зокрема й поважної депутатської фракції «Опозиційна платформа — За життя». Михайле Миколайовичу, не думаю, що це якось пов'язано з «решаловом», це пов'язано з роботою Верховної Ради України.

По-друге, доповідати щодо поправок має комітет. Якщо ви наполягаєте, я зараз надам слово представнику комітету. Ви ж краще за мене знаєте

Регламент. Як свідчить практика, «решалово» відбувається точно не тут, а десь там, іноді за колоною, під колоною, по-різному.

Ставиться на голосування поправка 2829. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 2830. Наталія Юріївна Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Дуже правильно зазначив колега, у парламенті, на жаль, ніхто не вивчає поправок, не вивчає питання з приводу землі, зокрема щодо наслідків після прийняття цього законопроекту. А зараз відбувається просто кнопкодавство, тому що заробітна плата народних депутатів залежить від того, скільки разів він натиснув на кнопку. Увесь зал сидить і просто тисне на кнопки.

Шановні, це неправильна процедура, оскільки люди не вивчають питання, не розуміються на цьому, а потім не відповідатимуть за наслідки, бо скажуть, що не розібралися. А «Опозиційна платформа — За життя» зареєструвала 3 тисячі 115 поправок. Ми вимагаємо професійного розгляду цього законопроекту, щоб кожен депутат усвідомлював наслідки прийняття щодо нього рішення.

Прошу поставити на підтвердження. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наталіє Юріївно, нарешті, у залі народні депутати працюють: розглядають поправки, тиснуть кнопки, голосують, показуючи результати своєї роботи та оцінюючи поправки (Оплески). Так само відбудеться й зараз.

Ставиться на голосування поправка 2830. Прошу визначатися та голосувати.

Михайле Миколайовичу, паралельно хотів би зазначити, як швидко уряд реагує на прохання народних депутатів України — заступник міністра присутній на пленарному засіданні Верховної Ради України. Думаю, раніше, за різних парламентів, такого також не було.

(3a) - 67.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2844. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Прошу бути уважними, щоб не пропустити якусь із поправок. Знаєте, по-різному можна ставитися до того, як було раніше. Але ще раніше, аніж раніше, в урядовій ложі під час розгляду такого питання була б половина складу уряду. Але, чесно кажучи, до такого не дійшло б. Тому що раніше-раніше такого законопроекту ніколи б не дозволили внести. Ми ніколи не наважилися б провокувати їх на продаж останнього, що в них ε – землі під ногами, враховуючи ситуацію в країні, що люди не можуть звести кінці з кінцями.

Тому ми пропонуємо зупинитися. Ми бачимо, у вас дещо змінюється. Принаймні вже відомо, що тут «решалово» немає. Скажіть, а де «решалово» зараз? Ви так сказали, що вам про це щось має бути відомо або, принаймні, чули про це.

А зараз ми хочемо, щоб «порешали» для людей і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, ви трохи більше за мене в політиці. Думаю, краще зможете підказати, де ліпше шукати.

З вашого дозволу, ставиться на голосування поправка 2844. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 72.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2845. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий, я з повагою ставлюся і до колег у Верховній Раді, і до Кабінету Міністрів України, навіть якщо ми не голосували за призначення уряду, але якби не було в залі представника Кабміну, я особисто під час розгляду цього питання попросив би в крісло Прем'єрміністра поставити фотокартку пана Сороса. Це для нас, справді, було б прозоро, відверто і чесно. Відверто кажучи, пане Руслане, я не розумію, чому ви проштовхуєте цей законопроєкт. Бажання його прийняти є для вас ще гіршим, аніж робота всього уряду Гончарука. Ми, дійсно, зараз вболіваємо за країну та ставлення до влади в цілому. Тому що інститути влади забезпечують стабільність, а розгляд цього законопроєкту дестабілізує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Оскільки ви мене згадали, хочу сказати, що цей законопроект саме про власність як священне право будьякого громадянина в цій державі. Це право дає вам як народному депутату можливість поставити будь-яку фотокартку в будь-якому місці, що належить вам на праві власності.

А поки ставиться на голосування поправка 2845 народного депутата Нестора Івановича Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

«3a» − 70.

Рішення не прийнято.

Несторе Івановичу, на жаль.

Поправка 2846. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Руслане.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, пане Несторе.

ШУФРИЧ Н.І. Пане Руслане, думаю, настав час пригадати великі слова Івана Франка, що прийшов час думати за Україну. Повірте, той невеликий досвід роботи в парламенті, у Кабінеті Міністрів України, спілкування з різними президентами, главами адміністрацій, керівниками офісів дає можливість сказати, що саме зараз прийшов час, коли ми маємо відчути відповідальність за країну, за збереження її цілісності і зробити усе, щоб будь-які турбулентності оминали нас.

А прийняття цього законопроекту спровокує страшенне протистояння та ескалацію в нашій країні, тому ми вас уже півроку і переконуємо цього не робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Несторе Івановичу, з вашого дозволу ставиться на голосування поправка 2846, яку ви щойно обгрунтували. Комітет має іншу позицію, на жаль, пропонує відхилити. Тож нехай визначається зал. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 2847.

ШУФРИЧ Н.І. Пане Руслане, прошу три наступні поправки 2848, 2849, 2850 включно поставити на голосування і надати мені півтори хвилини. Це можливо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно можливо, Несторе Івановичу. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Шуфрича. Півтори хвилини.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Безумовно, ці поправки з приводу нашого ставлення до врегулювання в такому законі іншого закону, а саме Закону України «Про санкції». Але ми вважаємо, що будь-які новації, пов'язані з прийняттям цього законопроекту, можливі виключно у випадку, на чому наголошується в абсолютній більшості моїх поправок і колег з фракції, а саме врегулювання цього питання, проведення всеукраїнського референдуму. Тому що після проведення референдуму ми отримаємо відповідь громадян України, право власності якого ми і захищаємо своїми поправками.

Якщо бути формальними і прив'язуватися до конкретних дат, то хочу нагадати нам і громадянам України, що 27 грудня була спроба проштовхнути цей законопроект. Ми змогли цьому протистояти. Так, це було дуже складно. Саме розуміння президії Верховної Ради України (я віддаю їм належне) щодо нашої позиції фактично дало можливість уникнути жорсткого протистояння в Раді. Тобто на сьогодні опозиція вже на понад два місяці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Як ви і казали, ставлю почергово.

Ставиться на голосування поправка 2848 народного депутата Нестора Івановича Шуфрича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2849 народного депутата Шуфрича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято

Ставиться на голосування поправка 2850 народного депутата Шуфрича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято.

Несторе Івановичу, можна в такому самому порядку поставити на голосування поправку 2851? Ще три? Надати слово? Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Прошу по черзі поставити на голосування поправки 2851 та 2852.

Ще раз хочу звернути увагу, що, використавши своє регламентне право розглядати цей законопроект саме в такий спосіб, ми дали владі декілька місяців для того, щоб проаналізувати наслідки прийняття такого закону. А вони дуже тяжкі. Ми, дійсно, вболіваємо за громадян, щоб вони в період свого, на жаль, не найкращого матеріального становища, я сказав би, в умовах зубожіння, не спровокували себе продати те, що, можливо, годуватиме їх та нащадків.

Тож просимо захистити права громадян і прийняти відповідний законопроєкт з урахуванням вимог Конституції України, а саме провести референдум. Така можливість у нас ϵ , закон працю ϵ , на жаль, редакції 1991 року, і захистити саме...

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, зараз послухаємо позицію комітету. Миколо Тарасовичу, прошу.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Несторе Івановичу, знаєте, щодо фраз «не дали можливості», «блокування роботи», «не озвучуються поправки», які сьогодні досить часто лунали, і таке інше. Не озвучуються, тому що вони ідентичні. Тому давайте говорити про їхню суть. Комітет три місяці активної роботи розглядав кожну поправку і взяв за основу ті, які відобразили суть і покращили цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2851. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 70$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2852. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Можемо голосувати поправку 2853?

Ставиться на голосування поправка 2853. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 70.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2854. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Нестора Івановича.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Винятково з поваги до вас, я не звернув уваги на те, що ми з паном Русланом домовилися лише про поправки 2851, 2852, а на поправці 2853 ви наполягли, ми її вже проголосували...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думав, що вона схожа.

ШУФРИЧ Н.І. ...і, на жаль, не підтримали. У мене питання. 73 відсотки громадян України у другому турі підтримали пана Зеленського, і він став Президентом України. 73 відсотки громадян проти прийняття такого закону. Скажіть, будь ласка, ви що, займаєтеся антипрезидентською діяльністю? (Сміх у залі). Як таке може бути, що ви проти народу і проти Президента? Вважаю, що вже час обговорити це питання не лише в межах «Слуга народу» — Президент. Запросіть також й інші фракції, і ми, можливо, розкриємо очі Президенту на те, що з ним коїть його власна фракція.

А одну поправку 2854 прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2854. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 74$.

Рішення не прийнято.

Несторе Івановичу, бачте, тут також цифри збігаються, але результат абсолютно різний. Тому, на жаль, поправку не враховано.

Поправка 2855. Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Це крайня поправка в цьому блоці. Ще раз хочу звернути увагу представників монокоаліції. На жаль, «69», «85» — це голоси тих народних депутатів України, які сьогодні, дійсно, є партнерами Президента

щодо стабільності та збереження його рейтингу, тому що стабільність влади — це стабільність наших громадян.

Ми будемо боротися, використовуючи всі можливі та доступні нам методи, щоб, захищаючи наших громадян, забезпечувати стабільність у нашому суспільстві. Тому ми й наполягаємо на тому, щоб саме в такий спосіб цей законопроект був розглянутий. Сподіваємося, що зрештою його, усе-таки, буде відхилено.

А якби ви, шановний пане Голово, зараз сказали чарівні слова: «прошу підтримати та проголосувати», ми б...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не почув, що ви хотіли сказати.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 2855. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2856. Пономарьов. Олександре Сергійовичу, не наполягаєте?

ПОНОМАРЬОВ О.С. Наполягаю. Дякую, шановний Дмитре Олександровичу. Нагадую, наша фракція виступає проти відкриття ринку землі без проведення всеукраїнського референдуму, на якому кожен українець матиме змогу висловити свою думку. Ми впевнені, що за будь-які зміни до Земельного кодексу зможемо голосувати тільки тоді, коли почуємо людей.

Відповідно до Конституції України абсолютне право на всі землі України належить лише українському народові. Тож приймати рішення про умови продажу землі має право тільки він.

Пропоную: «Частину другу пункту 24^1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» доповнити новим абзацом такого змісту: «Встановлення заборони на отримання у власність земельних ділянок набуває чинності після…»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2856. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2857. Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Шановні колеги, ця поправка регулює порядок оскарження щодо заборони на отримання у власність земельних ділянок згідно із змінами до Закону України «Про санкції». Якщо, на превеликий жаль українського суспільства, ми підтримаємо відкриття ринку землі, то маємо бути послідовними і закріпити в законі порядок оскарження санкцій.

Тому пропоную частину другу пункту 24^1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» доповнити новим абзацом такого змісту: «Встановлення

заборони на отримання у власність земельних ділянок може бути оскаржене в судовому порядку».

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2857. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 66.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2858. Пономарьов. Це остання поправка Олександра Сергійовича.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Ще раз дякую. Продовжую й надалі приводити у відповідність до законодавства України зміни, суміжні із Земельним кодексом закони.

Пропоную: «частину другу пункту 24¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» доповнити новим абзацом такого змісту: «Порядок встановлення заборони на отримання у власність земельних ділянок встановлюється відповідними нормативно-правовими актами».

Прошу всіх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2858. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 67.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

На жаль, Олександре Сергійовичу, ваші поправки закінчилися.

Переходимо до поправки 2859 Колтуновича.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Прошу надати мені 2 хвилини для того, щоб потім ми проголосували частину поправок (до поправки 2863).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу додати 1 хвилину. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу поправку 2863 прокоментувати першого заступника міністра — представника Кабінету Міністрів України для висловлення позиції з цієї точки зору.

Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Звертаю увагу на те, що вже мої колеги навели ряд прикладів щодо запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення. Ми проговорили економічні аспекти і негативи внаслідок запровадження ринку землі. Ми також проговорили, що пересічним громадянам України маніпулятивно нав'язують те, що вони зможуть

купувати земельні ділянки. Це цілковита маніпуляція і неправда, оскільки значна кількість громадян перебуває за межею бідності. Ви знаєте, які в нас мінімальні фіксовані доходи, яка частка населення. Ми також про це казали, і вам ці цифри озвучували. Ми це робили для того, щоб ви почули аргументи і побачили, що показники щодо купівлі навіть одного гектара землі не співставні з тими доходами, які є на сьогодні. Вони не співставні не те що з місячними, а й з річними доходами пересічних громадян України. Мінімальна заробітна плата становить 4723 гривні, середня заробітна плата — 10767 гривень, середня заробітна плата в сільському господарстві — близько 8000 гривень тощо. Враховуючи зазначене вище, громадяни з мінімальними фіксованими доходами, очевидно, не зможуть купувати земельних ділянок. Це маніпулятивний фактор.

Ще один дуже важливий момент, на якому наполягали мої колеги. Я комплексно підхожу щодо цих поправок, тому що всі юридичні, економічні і, безумовно, соціальні аспекти внаслідок запровадження обігу ринку землі негативно відображатимуться на всіх сферах життєдіяльності країни. Це загроза продовольчій та національній безпеці.

Прошу вас підтримати три поправки, які я щойно озвучив, для можливості врегулювання цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Олександра Сергійовича, адже відповідно до Регламенту заступник міністра не коментує поправок. Однак для коректності треба пояснити, чому ви вважаєте поправку 2863 настільки важливою і повинна бути включена.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово! Я розумію, про що йдеться. Але чому позиція Кабінету Міністрів України принципова...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо поправки, якщо можна, щоб заступник міністра надав відповідь.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Саме щодо цього і кажу. Учора під час звільнення членів Кабінету Міністрів України я виступав від імені нашої фракції і озвучив всі негативні питання: неправильний курс, провальна політика, земельні питання. Референдум важливо провести для того, щоб усе-таки врахувати думку громадян. Коли призначатиметься новий уряд, потрібно й нову економічну політику...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре Сергійовичу, за всієї поваги, але ця поправка не зовсім про референдум. У ній ідеться про санкції, інші питання.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Я розумію, але суть не в тому. Я кажу про глобальну зміну економічного курсу, відмову від ринку землі. Якщо приходить нова команда, вона має відмовитися від провальної та згубної псевдоекономічної та антисоціальної політики, зокрема у земельному питанні. Вони відмовляються чи підтримують?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, я зрозумів. Тоді, мабуть, не треба коментувати цю конкретну поправку, а в цілому висловити позицію міністерства, чому такий закон потрібен. Правильно я розумію?

Будь ласка, увімкніть мікрофон заступнику міністра, 1 хвилина.

ВИСОЦЬКИЙ Т.М., заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Дякую. Добрий день! Насправді ϵ зрозумілий алгоритм, чому кожен українець може бути учасником ринку землі.

Перше. Кожен українець може зареєструвати сімейне фермерське господарство, і це легко.

Друге. Господарство не підпадає під оподаткування, а держава компенсує ϵ CB.

Третє. Уже подано законопроект про створення фонду часткового гарантування кредитів. Українець, знайшовши 10 гектарів, потребуватиме лише 15 відсотків, ця земля йде в заставу. Фонд гарантування кредитів покриває 50 відсотків ризиків і надає ці кошти. Тому кожен українець зможе створити мале чи середнє підприємство. Тому цей законопроект потрібний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Можемо не голосувати?

Ставиться на голосування поправка 2863. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 70.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2870. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2871. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 68.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2872. Королевська. Прошу надати 7 хвилин.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Шановні присутні! Хочу звернутися до Президента.

Шановний пане Президенте! У вас ϵ вплив на монокоаліцію в парламенті. Зупиніть, будь ласка, той безлад, що відбувається зараз у парламенті. Ми бачимо, як «слуги народу» поступово стають слугами олігархів або самі хочуть стати олігархами. Адже нікому більше з адекватних людей у країні незрозуміло, навіщо вони в такому режимі хочуть швидко розпродати українську землю.

Шановні, не вийде, не встигнете. У будь-якому разі восени будуть перевибори. Зараз ви повинні турбуватися не про те, як земельки собі прихватити, а про те, як поновити довіру людей.

«Опозиційна платформа — За життя» підготувала понад 150 законопроєктів. Ми їх всі зареєстрували в парламенті. Шановні колеги, це дорожня карта, як вивести країну з кризи. Тому що мільйони наших громадян потребують сьогодні захисту та підтримки. Мільйони громадян, проголосувавши, довірили вам право відновити їх соціальний захист, зробити реконструкцію економіки та соціального захисту в країні, щоб кожна людина почувалася впевнено.

Шановні, у країні понад 1 мільйон чорнобильців, є ветерани праці та ветерани Великої Вітчизняної війни, учасники бойових дій, афганці, воїни-інтернаціоналісти, військові пенсіонери, діти війни, багатодітні родини. На сьогодні пенсіонери — державні службовці не отримують свої зароблених пенсій. Люди з інвалідністю (а це 2 мільйони) потребують підтримки з боку держави. Одинокі матері, малозабезпечені родини сподіваються, що все-таки ви про них не забудете. Це великий прошарок людей. Це переселенці — понад 1 мільйон людей, які втратили все у своєму житті, приїхали на Батьківщину для того, щоб їх вважали рівними, повноцінними громадянами країни.

Але, на жаль, як і попередня так і нинішня влада продовжує курс розколу суспільства, коли людей не захищають. Це мирні мешканці, які проживають біля лінії розмежування, які постраждали від бойових дій, але за шість років жодної копійки не отримали з боку держави.

Шановні колеги, у нас на сьогодні є діти, які постраждали внаслідок бойових дій. І завдяки нашій роботі з Юрієм Павленком ми надали цим дітям статус, але це — пустий папірець, оскільки треба прийняти пакет соціальної підтримки для цієї категорії дітей.

Сьогодні люди від нас чекають важливих рішень, які, дійсно, змінили б економічну та соціальну ситуації в країні. Найголовніше, люди чекають, що в нас вистачить сил і ми зможемо об'єднати всі можливості для того, щоб, дійсно, зробити все залежне від нас, українського парламенту, для повернення миру в Україну.

Коли ви кажете, що від нас нічого не залежить, це не так. Ми зараз можемо приймати рішення і розпочинати діалог з людьми, які опинилися на неконтрольованій території, для поновлення виплат цим людям пенсій, надати їм соціальний захист, щоб постраждалих мирних громадян України, дійсно, захистити. Це буде наш перший крок на шляху до миру.

Ми зараз можемо обговорювати питання амністії, виборів, шукати політичні конструкції, які сьогодні в разі виконання Мінських домовленостей

привели б Україну до миру. Однак, на жаль, ми намагаємося вже місяць переконати вас, що під час війни не можна розпродувати Україну, зокрема українську землю. Адже наступне питання, яке поставлять люди, буде щодо їхніх прав. Чому 30 мільйонам громадян України зараз не видали безкоштовних паїв, гарантованих їм Конституцією України? Чому не розпаювали землі? Чому ви землю, що згідно з Конституцією України належить народу України, хочете однопартійно «слугами народу» продати? Це порушує суверенітет України, це повністю порушує Конституцію України.

Попереджаємо: якщо ви надалі будете так поводитися і наполягати на прийнятті цього законопроекту, «Опозиційна платформа — За життя» звернеться до Конституційного Суду і доведе, що це порушення Конституції України і що ви не маєте права приймати такі рішення. Отож для чого втрачати час?

Нам треба виконувати основні завдання, що перед нами поставили люди. Але якщо ви не знаєте, що робити, і навмисно не приймаєте відповідальних рішень, то ми вам уже доводили, що «Опозиційною платформою — За життя» зареєстровано 150 законопроектів, для того щоб виконати Мінські угоди, поновити економіку України, захистити вітчизняного виробника, малого та середнього підприємця. Законопроекти, спрямовані на соціальний захист найнезахищеніших верств населення, сьогодні також зареєстровані нами в українському парламенті. Доєднуйтеся до наших ініціатив. Виведемо країну з кризи разом, щоб кожна людина, кожен громадянин нашої країни пишався, що він українець, і знав, що в лихі часи його держава ніколи не покине, завжди захистить.

Тому «Опозиційна платформа — За життя» наполягає на тому, щоб повернути країну до реального порядку денного, виконати прохання людей провести всеукраїнський референдум, розпаювати і віддати людям землю і тільки після цього розглядати дане питання.

Прошу поставити поправки на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2873. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 70.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2874. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 2876. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2877. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 68.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2878. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 69.$

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2879. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 69.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2884. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 70$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2886. Шуфрич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Маю ще одну дуже почесну нагоду. Мабуть, ми разом завершимо ранкове пленарне засідання Верховної Ради України в дискусії навколо питання законопроекту про землю. Дійсно, я вдячний вам, пане Голово, що нам вдалося спромогтися на таку дискусію. Половина українців підтримує наше принципове ставлення, називаючи його блокуванням. Хоча ми розуміємо, це не класичне бокування роботи Верховної Ради України, а використання наших регламентних можливостей, забезпечених законом і, відверто кажучи, домовленостями, меморандумом, який ви «освятили» і який дав нам можливість саме в такий спосіб розглядати цей законопроект. Хоча бажано припинити розгляд цього законопроекту, який нині не сприймається суспільством. Суспільство чекає на неприйняття такого закону...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2886. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 64$.

Рішення не прийнято.

Несторе Івановичу, може, об'єднаємо поправки? Поправка 2887.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Прошу поправки 2887, 2888, 2889, 2890 і 2891 проголосувати одну за одною, надавши мені 3 хвилини для виступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дві хвилини для виступу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Вас би в бізнес-партнери! Думаю, багато хто від цього виграв би. Ви вмієте домовлятися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. На жаль, я не в бізнесі.

ШУФРИЧ Н.І. Це, до речі, гарна риса для Голови Верховної Ради України. Нехай буде 2 хвилини.

Шановні колеги з фракції «Слуга народу»! Враховуючи ваші багаточисельні коментарі після вчорашніх голосувань, зрозуміло, що ви визначилися і відчули себе суб'єктом формування влади. Мабуть, не дуже помилюся, якщо скажу, що переважна більшість вас не сприймає цього законопроекту. Ви розумієте його надтяжкі наслідки і те, що в умовах неспроможності людей оцінити реальні наслідки, але інтуїтивно вони занепокоєні цією ініціативою, ми маємо зупинитися і провести обговорення та дискусію в суспільстві навколо прийняття такого закону.

Найкращою дискусією було б усе-таки, виконати нашу основну умову і винести це питання на розгляд всеукраїнського референдуму. Щоб народ України, прийшовши на референдум, а 76 відсотків наших громадян уже заявили, що вони прийшли б та, на жаль, сказали б «ні», 73 відсотки громадян сказали б, що не підтримують такого закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ставиться на голосування поправка 2887. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 65.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 2888. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 65.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 2889. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 63.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2890. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 64$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2891. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 2892. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Поправка стосується статті 7 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». Ми пропонуємо доповнити статтю частиною такого змісту: «6. Для встановлення осіб, які опосередковано володіють земельними ділянками сільськогосподарського призначення, уповноважена державна установа проводить моніторинг та співставлення інформації з державних реєстрів. Встановлена інформація про можливе опосередковане володіння земельними ділянками у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, використовується для недопущення порушень частини першої статті 130 Земельного кодексу України».

Тобто поправкою до статті ми боремося з тим, щоб не було використання підставних осіб під час встановлення майнових прав на земельні ділянки. Але все це можливо виключно після проведення всеукраїнського референдуму, на чому наполягають громадяни України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2892. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 64.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2893. Прошу, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Прошу об'єднати наступних три поправки і надати мені 2 хвилини для виступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу надати 2 хвилини.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Я не випадково попросив саме 2 хвилини. Разом зі своїм колегою Олександром Колтуновичем ми порівняли співвідношення вартості земель із розміром середніх пенсій в Угорщині та Польщі. Враховуючи, що в нас за останніми даними, у грудні середня пенсія становила 3000 гривень, тобто близько 120 доларів, цей показник у Польщі та Угорщині приблизно у п'ять разів вищий, а ціна на землю, якщо ми візьмемо середній показник, що пропонують запровадити в Україні, а саме 1500 доларів, у шість разів більша.

Тобто ми зараз звертаємо вашу увагу на те, щоб сконцентруватися на підвищенні рівня доходів наших громадян, що автоматично сприятиме привабливості і вартості землі, після чого, можливо, і народ України буде спокійніше реагувати на можливість продажу землі та надання їм права не тільки використати своє майнове право на землю, а (увага!) й позбутися такого права шляхом продажу. Адже ми розуміємо, що, продавши землю, людям буде занадто складно отримати зворотну можливість, тому що гроші будуть витрачені.

Тому ми пропонуємо різні механізми отримання вартості землі через кредити, державні банки в разі необхідності. Поки не буде достатнього рівня

забезпечення доходів наших громадян і справедливої вартості землі, варто утриматися від прийняття цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2892. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 64.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2894. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 62$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 2895. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 62$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2896. Не наполягаєте?

ШУФРИЧ Н.І. Наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте? Шкода.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Є питання, яке нас, безумовно, не може не турбувати. У разі, не дай Боже, якщо в нас не вистачить відповідальності та здорового глузду, і ми в цьому залі не зможемо відмовитися від прийняття цього законопроекту, ті, які продадуть свої земельні паї, автоматично позбавляться права на субсидію. А таких громадян у нас декілька мільйонів. Тобто сьогодні люди навіть не розуміють усіх тяжких наслідків прийняття цього законопроекту.

Тому ще раз звертаюся до вас з проханням відповідально поставитися до прийняття цього законопроєкту, з урахуванням усіх інтересів наших громадян та враховуючи наслідки. Ми розуміємо, що ціна за 1 гектар землі — 1000-1500 доларів, а в окремих випадках — 700 доларів, є спекулятивною, виключно заради подальшого перепродажу. Ми не можемо цього допустити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2896. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 59.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2897. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Ми провели невеликий моніторинг мінімальних заробітних плат у тих країнах, про які казали, де порівнювали ймовірну вартість

землі в Україні і реальну вартість землі в Польщі та Угорщині. Ми з колегою Олександром Колтуновичем провели моніторинг пенсій, а зараз — мінімальних заробітних плат. Однаковий принцип, ті ж самі кореляції. Мінімальна заробітна плата більша у чотири-п'ять разів, а вартість землі — відповідно у шість разів.

Тож давайте призупинимо питання продажу землі за безцінь, виключно з ціллю подальшого перепродажу та спекуляції, а сконцентруємо нашу увагу на підвищенні рівня доходів працюючих громадян і пенсіонерів. Ми пишатимемося пим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 2897. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 57$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Несторе Івановичу, ми, на жаль, вимушені зупинити розгляд ваших поправок.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Але, нагадую, сьогодні відбудеться ще вечірнє засідання, а потім і позачергове.